

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

TV-0023-001/2014

Az Állami Számvevőszék 2015. első félévi ellenőrzési terve

Jóváhagyom:

Domokos László
Domokos László

elnök

Budapest, 2014. december

Bevezetés

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) az Országgyűlés által elfogadott Stratégiájában rögzítettek szerint küldetésének tekinti, hogy szilárd szakmai alapokon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét, és hozzájáruljon a „jó kormányzáshoz”. Ellenőrzéseink megtervezését, azok végrehajtását az a cél vezérli, hogy ellenőrzési megállapításainkkal és javaslatainkkal, az ellenőrzések eredményeinek hasznosulásával hozzá járuljunk a közpénzekkel való gazdálkodás minőségének javításához, a közpénzügyi stabilitás megteremtéséhez, a nemzeti vagyonnal való átlátható, elszámoltatható és felelős gazdálkodáshoz, ezáltal a társadalom számára történő hasznosuláshoz is.

Közérdek, hogy az ÁSZ ellenőrzési erőforrásai gazdaságos, eredményes és hatékony felhasználásával ott ellenőrizzen, ahol erre a leginkább szükség van. Az ellenőrzések témáinak meghatározását és egyes ellenőrzési témákhoz kapcsolódóan a konkrét ellenőrzési helyszínek kiválasztását alapos előkészítő munka, a témaválasztáshoz szükséges információk folyamatos feldolgozásán alapuló kockázatelemzés támogatja.

Ellenőrzési témáink összeállításakor meghatározó kötelezettséget jelentettek a már megkezdett ellenőrzések továbbviteléből következő feladatok, valamint a törvényi kötelezettségeink szerinti ellenőrzések végrehajtása. Az ellenőrzési témák kiválasztásánál hangsúlyt helyeztünk azon területek és szervezetek ellenőrzésére, amelyek tevékenysége hatást gyakorol az államadósság mutató alakulására, az államháztartási hiányra.

A korábbi évekhez hasonlóan 2015-ben is kiemelt feladataink közé tartozik Magyarország központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése. A hatékony erőforrás-felhasználás érdekében folytatjuk a zárszámadási ellenőrzésre ráépülő ellenőrzéseket. Ilyen ellenőrzési módszerrel kerül sor a Magyar Államkincstár, az egyes adóbeszedési eljárások, az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek, egyes központi intézmények és az OTKA ellenőrzésére. Ez utóbbi ellenőrzésével az ÁSZ folytatja a kutatás-fejlesztésre fordított közpénzek felhasználása szabályszerűségének, átláthatóságának ellenőrzését. A tudományos kutatásokra elköltött közpénzek ellenőrzése egyben rávilágíthat az ellenőrzött szervezetek európai uniós források befogadásának felkészültségére.

Stratégiai célkitűzésünk, hogy a törvény szerinti gyakorisággal elvégzendő és egyéb eseményhez kötött ellenőrzési kötelezettségeink teljesítésével le nem kötött erőforrásainkat az államháztartás komplex folyamatainak átláthatósága érdekében rendszerszemléletű, holisztikus megközelítésű ellenőrzésekre összpontosítsuk. Hangsúlyt fektetünk az egymásra épülő ellenőrzésekre, mivel az államháztartás egy-egy kulcsfontosságú területének több szempontú megvilágítása hozzájárul az ÁSZ tanácsadó tevékenységéhez.

Az adóbevételek az államháztartás bevételeiben meghatározó szerepet töltenek be. Az elmúlt években számos adó- és járulékkedvezményt vezettek be a foglalkoztatás bővítése, a munkanélküliség csökkentése érdekében. 2015-ben a személyi jövedelemadóval kapcsolatos feladatellátás, valamint a kamatjövedelmekből a kifizetők által levont adó vonatkozásában az adatszolgáltatási, ellenőrzési és nyomon követési rendszer kiépítésének és működtetésének ellenőrzésével folytatjuk az adóhatóság hátraleképezési és kiemelt adózói körben gyakorolt, valamint az adó- és járulékkedvezmények igénybevitelével kapcsolatos tevékenységeire vonatkozó, 2014-ben elindított ellenőrzésünket. A Magyar Államkincstár hatósági tevékenysége az állampolgárok széles körét érinti, munkája szabályoknak megfelelő végrehajtásának ellenőrzése jelentősen befolyásolja az államigazgatás megítélését. Az „ellenőrök ellenőreként” az ÁSZ munkájának eredményei hatványozottan jelentkezhetnek a

szabályos közpénzfelhasználás területén. Megállapításaink az ellenőrök tevékenységében hasznosulhatnak.

Az informatika fejlődésével bővült az elektronikusan tárolt adatok mennyisége. Az elmúlt évek számvevőszéki ellenőrzéseinek tapasztalatai számos esetben az informatikai rendszerek hiányosságaira, kockázataira világítottak rá. Az adatnyilvántartások biztonságos kezelése, az adatok magas szintű védelme, az ebből adódó kockázatok csökkentése érdekében az ÁSZ az EUROSAI IT Munkacsoporttal való együttműködés keretében nemzetközi párhuzamos ellenőrzésben vesz részt. Az ellenőrzés célja az adatvédelem aktuális helyzetéről átfogó értékelés készítése az Országgyűlés és az állampolgárok számára.

Ellenőrzési tapasztalataink alapján több intézményi kör gazdálkodása, közpénzfelhasználása bizonyult kockázatosnak. Témacsoportos ellenőrzéseinkkel egy-egy témában az államháztartás különböző részterületein, valamint az azon kívüli szervezetekre kiterjedően is tudunk hatékony ellenőrzést végezni. A 2015. első félévi ellenőrzési tervünkben ezen ellenőrzések a központi alrendszer intézményeit, az állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezeteket, valamint az önkormányzatokat és az önkormányzati többségi tulajdonban álló gazdasági társaságokat érintik. Az önkormányzati többségi tulajdonban álló, valamint az állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok ellenőrzése keretében – az ESA módszertanban foglaltakat figyelembe véve – értékeljük azon gazdasági társaságok beszámolóit, amelyek szerepet játszanak az államháztartási hiány, illetve az adósságmutató alakulásában. Témacsoportos ellenőrzéseinket több szakaszban végezzük. Ugyanazon témában és szervezeti körre vonatkozóan, a gördülő tervezési elveket érvényesítve, aktualizált ellenőrzési programok alapján folytatunk ellenőrzéseket. Ezeket a szakaszokra való utalással különböztetjük meg.

A központi alrendszer intézményeinek szabályszerűségi ellenőrzéséhez kapcsolódóan – önálló teljesítményellenőrzési modul alkalmazásával – képet alkotunk arról, hogy ezen intézmények a gazdálkodás folyamatában eredményesen alakítottak-e ki, illetve működtettek gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi követelményeket, valamint helytálló volt-e az azok érvényesítéséről kiadott vezetői nyilatkozat. Az előző évhez hasonlóan egy ellenőrzés keretében valósítjuk meg az önkormányzatok pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelőségének ellenőrzését. Ellenőrzési jelentéseink hasznosulását esetenként helyszíni utóellenőrzések keretében értékeljük.

A 2014. évben megújított módszertanunk szerint végezzük a 2016. évi központi költségvetés véleményezését. Ennek keretében figyelemmel kísérjük a 2015. év azon folyamatait is, amelyek hatást gyakorolnak a költségvetési évet követő évekre.

Az integritás kultúra kialakítása hozzájárul az elszámoltathatóság és átláthatóság érvényesítéséhez, egyben támogatja a szervezet védettségét a korrupciós kitétséggel szemben, valamint annak megelőzése is irányítottabbá válik. Az ÁSZ stratégiai célkitűzéseivel összhangban továbbra is támogatja az integritás alapú, átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás megteremtését. Ellenőrzéseink során az intézmény korrupcióval szembeni veszélyeztetettségének csökkentése érdekében értékeljük az integritási szemlélet érvényesülését a gazdálkodási folyamatokban.

Az Állami Számvevőszék, mint társadalmilag felelős intézmény az Alaptörvényben rögzített függetlensége szerint csak a törvényeknek és az Országgyűlésnek alárendelve működik, tevékenységét az országgyűlési választási ciklusoktól függetlenül, nyilvános ellenőrzési terve és jelentései alapján stabilan és átláthatóan végzi. Meggyőződésünk, hogy szakmai elkötelezettségünk megtartása mellett ellenőrzéseink végrehajtásával alkotó módon segítjük a rend megteremtését a közpénzügyekben, hozzájárulunk a hatékony állam működéséhez.

A számvevőszéki törvény szerint az intézkedési tervekben foglaltak megvalósítását az ÁSZ utóellenőrzés keretében ellenőrizheti, mely egy újabb garanciája annak, hogy az ÁSZ ellenőrzéseivel valódi változást érjen el a közpénzügyek rendezettsége tekintetében. Az ellenőrzési terveinkben szereplő ellenőrzéseinket követő utóellenőrzéseink mind az ellenőrzött szervezet, mind a társadalom vonatkozásában erősítik az ÁSZ ellenőrzések tekintélyét, fokozzák a fegyelmet és igazolják, hogy lejárt a következmények nélküli ellenőrzések időszaka.

TÉMAJEGYZÉK

(tartalomjegyzék témasorszám alapján)

1. *Önkormányzatok belső kontrollrendszere* – Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának, egyes kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés működésének ellenőrzése (harmadik szakasz, a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
2. A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzése (második szakasz, a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
3. *Az egyensúlyjavító intézkedések ellenőrzése* – Az egyes egyensúlyjavító intézkedések és azok hatása a költségvetés végrehajtására (a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
4. *A KIFÜ ellenőrzése* – Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség gazdálkodásának és feladatellátásának ellenőrzése (a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
5. *Az MTA egyes kutatóintézeteinek ellenőrzése* – A Magyar Tudományos Akadémia kutatóintézeti hálózatának átalakítása, egyes kiemelt kutatóintézetek gazdálkodása és feladatellátása ellenőrzése (a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
6. *A NAV ellenőrzése* – A Nemzeti Adó- és Vámhivatal hátralékkezelési és végrehajtási eljárási, valamint a kiemelt adózói körben gyakorolt tevékenysége szabályszerűségének, az EUROFISC rendszer működésének ellenőrzése (a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
7. *Az EU támogatások felhasználásának rendszere* – A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (és a Közreműködő Szervezetek) uniós támogatásokkal kapcsolatos feladatellátásának ellenőrzése (a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
8. *Az MNB ellenőrzése* – A Magyar Nemzeti Bank működésének, valamint a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete működése, és tevékenysége MNB-be integrálása szabályszerűségének ellenőrzése (a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
9. *Az OBA ellenőrzése* – Az Országos Betétbiztosítási Alap működésének, gazdálkodásának és feladatellátásának ellenőrzése (a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
10. A Magyar Orvosi Kamara gazdálkodásának, továbbá a feladatai finanszírozására kapott költségvetési támogatások felhasználásának ellenőrzése (a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
11. A Diákhitel Központ Zrt. működésének ellenőrzése (a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
12. *Felsőoktatási intézmények* – Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodásának, működésének ellenőrzése, valamint az egyházak által fenntartott felsőoktatási intézmények részére az államháztartásból juttatott támogatások felhasználásának ellenőrzése (második szakasz, a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)

13. *Adó- és járulékkedvezmények igénybevétele* – A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételenek szabályszerűségi ellenőrzése (a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
14. *Erdőgazdaságok* – Az állami tulajdonban álló erdőgazdasági társaságok vagyongazdálkodási tevékenységének ellenőrzése (a 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
15. Az önkormányzatok pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályszerűségének ellenőrzése (első szakasz, 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
16. *Az önkormányzatok gazdasági társaságai* – Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok közfeladat ellátását érintő gazdálkodási tevékenysége szabályszerűségének ellenőrzése (első szakasz, 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
17. Az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének ellenőrzése (első szakasz, 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
18. A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése (első szakasz, 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
19. Az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzése (2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
20. A Földművelésügyi Minisztérium egyes agrárkutató intézetei és egyes génmegőrzési intézményei gazdálkodásának ellenőrzése (második szakasz, 2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
21. *A Magyar Államkincstár ellenőrzése* – A Magyar Államkincstár közigazgatási hatósági tevékenységének, valamint központosított illetmény-számfejtési rendszerének ellenőrzése
22. Az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok ellenőrzése
23. *A fővárosi közösségi közlekedés ellenőrzése* – A fővárosi közösségi közlekedés intézményi átalakításának, a Budapesti Közlekedési Központ létrehozásának, működése szabályszerűségének ellenőrzése
24. *Adóbeszedési eljárások ellenőrzése* – Egyes adóbeszedési tevékenységekkel kapcsolatos feladatellátás szabályszerűségének ellenőrzése
25. *Az adatvédelem ellenőrzése* – Az adatvédelem hazai keretrendszerének és egyes kiemelt adatnyilvántartások ellenőrzése nemzetközi együttműködés keretében
26. *Felsőoktatási intézmények* - Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodásának, működésének ellenőrzése, valamint az egyházak által fenntartott felsőoktatási intézmények részére az államháztartásból juttatott támogatások felhasználásának ellenőrzése (harmadik szakasz)
27. A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése (második szakasz)
28. Az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének ellenőrzése (második szakasz)

29. *A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodása* – A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodási keretei és az önkormányzati működés feltételei, települési önkormányzat általi kialakításának és biztosításának ellenőrzése (harmadik szakasz)
30. *Önkormányzatok belső kontrollrendszere* – Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának és működtetésének ellenőrzése (negyedik szakasz)
31. *Az önkormányzatok gazdasági társaságai* – Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok közfeladat ellátását érintő gazdálkodási tevékenysége szabályszerűségének ellenőrzése (második szakasz)
32. Az önkormányzatok pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelőségének ellenőrzése (második szakasz)
33. *Az önkormányzatok belső kontrollrendszere* – Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának, egyes kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés működésének ellenőrzése (rövidített program)
34. Az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodása megfelelőségének ellenőrzése (egyszerűsített pénzügyi modul)
35. Utóellenőrzések

TÖRVÉNY SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ÉS EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLENŐRZÉSEK

36. *2014. évi zárszámadás* – Magyarország 2014. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése
37. *Kampánypénzek ellenőrzése* – A 2014. évi országgyűlési képviselő-választási kampányokra fordított pénzeszközök elszámolásának ellenőrzése a Magyar Államkincstárnál, a jelölő szervezeteknél és az egyéni jelölteknél (2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
38. A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2014. évi megosztásáról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata (2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
39. *Vélemény a 2016. évi központi költségvetésről* – Vélemény Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról
40. Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek ellenőrzése
41. A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
- 41/1 A FIDESZ - Magyar Polgári Szövetség 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 41/2 A Kereszténydemokrata Néppárt 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

- 41/3 A Jólét és Szabadság Demokrata Közösség 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 42. A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
- 42/1 A Szövetség a Polgári Magyarországért Alapítvány 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 42/2 A Barankovics István Alapítvány 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 42/3 Az Antall József Alapítvány 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 43. 2014. évi választásokra fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése (2014. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
- 43/1 Az országgyűlési képviselők 2014. évi választására fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése
- 43/2 Az Európai Parlament tagjainak 2014. évi választására fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése
- 43/3 A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2014. évi választására fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése
- 44. Az időközi választásokra fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése
- 45. Kampánypénzek ellenőrzése – Az időközi országgyűlési képviselő-választási kampányokra fordított pénzeszközök elszámolásának ellenőrzése

I.

2015. ELSŐ FÉLÉVI ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATOK BELSŐ KONTROLLRENDSZERE

Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának, egyes kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés működésének ellenőrzése (harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az ellenőrzött helyi önkormányzatok a jogszabályi előírásoknak megfelelően alakították-e ki és működtették a belső kontrollrendszert, a gazdálkodás folyamatában kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés kontrolltevékenységeit megfelelően működtették-e; biztosították-e a belső ellenőrzés szabályos működését; kialakították-e az erőforrásokkal való szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges követelményeket, megvalósították-e azok számonkérését, ellenőrzését; hasznosították-e a 2009-2013. években végzett ÁSZ ellenőrzések során megfogalmazott javaslatokat.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A belső kontrollrendszer egy összetett folyamat, amelyet egy szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, és amelyet a kockázatok meghatározására és ésszerű bizonyosság biztosítására alakítanak ki. Célja, hogy a szervezet megfeleljen a vonatkozó törvényeknek és szabályozásoknak, megvédje a szervezetet a veszteségektől, a nem rendeltetésszerű használatától és károktól. A belső kontrollrendszer lényegében a szervezetirányítás elválaszthatatlan eszközeként magában foglalja mindazon szabályokat, eljárásokat, gyakorlati módszereket és szervezeti struktúrákat, amelyeket arra terveztek, hogy segítséget nyújtsanak a szervezet céljai eléréséhez. A belső kontrollrendszer kiépítése nélkül nem valósítható meg a közpénzek szabályozott és szabályos felhasználása, az állambáztartás pénzeszközeivel és a vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

A közintézmények integritás alapú kultúrájának kialakítása, megerősítése és működése szorosan összefügg a belső kontrollrendszer működésével, ezért az ellenőrzés kitér a gazdálkodáshoz kapcsolódó integritás kontrollok meglétének és működésének ellenőrzésére is. Az integritási kultúra kialakítása hozzájárul az elszámoltathatóság és átláthatóság érvényesítéséhez, egyben támogatja a szervezet védettségét a korrupciós kitétséggel szemben, valamint annak megelőzése is irányítottabbá válik.

Az ellenőrzések várható eredménye, hogy javul az önkormányzatok belső kontrollrendszerének szabályozottsága, működésének megfelelősége, így lehetővé válik, hogy a belső kontrollrendszer működtetése révén teljesüljenek a jogszabályi célok: az önkormányzat a tevékenységeit szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtsa végre, teljesítse elszámolási kötelezettségeit, valamint megvédjék az önkormányzat erőforrásait a veszteségektől, a nem rendeltetésszerű használatától és károktól. A kiválasztott kulcskontrollok a csalás és korrupciós kockázatok megelőzésében, illetve feltárásában is hangsúlyos szerepet játszanak. A belső kontrollok működésének ellenőrzésével az ÁSZ felkészül – az eredményszemléletű számvitel bevezetésével összefüggő – önkormányzati alrendszer konszolidált beszámolójának ellenőrzésére. Az ellenőrzés tapasztalatai nem csupán a közvetlenül ellenőrzött önkormányzatoknál jelentkehetnek, hanem a „jó gyakorlat” elterjesztésével azok az önkormányzatok is átvehetik a pozitív példákat, ahol nem végez ellenőrzést az ÁSZ.

Témasorszám: 2

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzése (második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodási kereteinek kialakítása, gazdálkodása megfelelt-e a jogszabályoknak. Ennek keretében ellenőrizzük, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzat és a helyi önkormányzat együttműködésének szabályozása, a működési feltételek biztosítása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak; a felek együttműködése megfelelt-e a megállapodásban foglaltaknak a gazdálkodási feladatok szabályszerű ellátása során, betartották-e a jogszabályi előírásokat; biztosított volt-e a helyi nemzetiségi önkormányzat gazdálkodásának belső ellenőrzése.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A „helyi nemzetiségi önkormányzatok” gyűjtőfogalom, magában foglalja mind a települési nemzetiségi önkormányzatok, mind pedig a területi nemzetiségi önkormányzatok teljes körét. Gazdálkodásukra és támogatási rendszerükre vonatkozó jogszabályok az utóbbi években jelentős változásokon mentek át. A nemzetiségek helyzete, támogatása mind hazai, mind Európai Unió szinten kiemelt figyelmet kap napjainkban. A nemzetiségi önkormányzatok 2012. évben megkezdett ellenőrzéseit azon önkormányzati ellenőrzésekhez kapcsolódóan folytatjuk le, ahol az ellenőrzés magas kockázatot tárt fel.

Az ellenőrzések eredményeként a nemzetiségi önkormányzatok testületi döntéseinek, gazdálkodásának tapasztalatait összegezve következtetés vonható le a törvényalkotás számára a jogszabályi környezet esetleges módosításának indokoltságára vonatkozóan. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad a rendezett gazdálkodási keretek kialakításáról, a működésbeli hiányosságokról. Az ellenőrzés megállapításai és javaslatai, a jó gyakorlatok bemutatása tanulságul szolgálhatnak más nemzetiségi önkormányzatok, szervezetek számára a rendezett gazdálkodási keretek kialakításához.

Az ellenőrzés típusa: rendszerellenőrzés

AZ EGYENSÚLYJAVÍTÓ INTÉZKEDÉSEK ELLENŐRZÉSE

Az egyes egyensúlyjavító intézkedések és azok hatása a költségvetés végrehajtására

Az ellenőrzés célja: hogy rendszerellenőrzés keretében értékelje a kormányok által 2007. és 2013. között végrehajtott egyensúlyjavító intézkedések szerepét, jellemzőit, a döntések előkészítését, végrehajtását. Az ellenőrzés értékeli a költségvetési törvényekben, jogszabályokban, kormányhatározatokban megjelenő bevételt növelő és kiadást csökkentő, illetve az államháztartási egyensúly javítása érdekében tett intézkedések hatását a költségvetés végrehajtására, különös tekintettel az államháztartás hiányára és az államadósság alakulására, valamint a központi alrendszer fejezeteire/intézményeire.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A költségvetési politika egyik legfontosabb célja az államháztartási egyensúly megteremtése. Az ellenőrzés átfogó képet adhat arról, hogy az ellenőrzés hatókörébe vont egyensúlyjavító intézkedések megfelelő szakmai megalapozással, költségvetési hatással rendelkeztek-e. Áttekinthetővé válhat az is, hogy az ellenőrzéssel átfogott hosszabb időtávon belül kimutatható-e összefüggés a központi alrendszer lejárt kötelezettség állományának változása és az egyensúlyjavító intézkedések között.

A költségvetési törvényjavaslatokról szóló véleményekben és a zárszámadási ellenőrzésekben az ÁSZ több alkalommal tett megállapítást az egyensúlyjavító intézkedésekkel kapcsolatban, ezért indokolt, hogy az intézkedések hatásait több évre visszamenőleg számba vegyűk.

Az egyensúlyjavító intézkedések számbavétele segítheti a döntéshozókat, az Országgyűlést, a Kormányt a különböző egyensúlyjavító eszközöket meghatározó jogszabályok alkotásában, felülvizsgálatában, módosításában, ezáltal támogatást nyújthat a „jó kormányzáshoz”.

Az ellenőrzés a hozzáadott értékének, a végrehajtás átláthatóságának növelése érdekében Magyarország 2013. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzésére épülő, egyablakos ellenőrzéssel történik

Témasorszám: 4

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A KIFÜ ELLENŐRZÉSE

Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség gazdálkodásának és feladatellátásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a KIFÜ és jogelődje feladatellátása és gazdálkodása a jogszabályokban és a szervezet belső irányítási eszközeiben foglaltaknak megfelelően, szabályszerűen történt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség (KIFÜ), korábban PM Informatikai Szolgáltató Központ (PMISZK), a kormányzati informatika infrastrukturális megvalósíthatóságának biztosításáért felelős, önállóan működő és gazdálkodó központi költségvetési szerv. Létrehozásának célja az európai uniós finanszírozással megvalósuló vagy költségvetési forrásból finanszírozott jelentős informatikai tárgyú projektek központosított lebonyolítása volt. Az egységesen végrehajtott projektfolyamatok csökkentik az érintett befogadó intézmények adminisztrációs terheit, növelik az átláthatóságot, a hatékonyságot. A KIFÜ ellátja az uniós forrásból megvalósítani kívánt ágazati informatikai tárgyú kiemelt projektek projektgazdai feladatait, illetve a költségvetési forrásból finanszírozott informatikai tárgyú fejlesztések feladatait, a projektmenedzsment feladatok támogatásához szolgáltatást nyújt. A KIFÜ, mint költségvetési intézmény önálló ellenőrzésére eddig nem került sor.

A KIFÜ számvevőszéki ellenőrzésével objektív kép alakítható ki a szervezet közfeladatellátásáról, szabályozottságáról, megjelölve a fejlesztendő területeket is, ez pedig segítheti a döntéshozókat, a Kormányt és az Országgyűlést az egységes informatikai fejlesztések – így különösen a KGR –, továbbá a vonatkozó stratégiai célok megvalósulásának nyomon követésében. Az ellenőrzés a KIFÜ tevékenységének bemutatásán keresztül tájékoztatást nyújthat a társadalomnak arról, hogy a kormányzati informatikai fejlesztések milyen eredményeket értek el az elmúlt években, a közpénzek és uniós támogatások felhasználására az előírásoknak megfelelően került-e sor. Mivel az ügyfélbarát közigazgatási informatika megteremtését, a kormányzati adminisztrációs költségek mértékét a közvélemény kiemelt figyelemmel kíséri, az ellenőrzés eredménye közérdeklődésre tarthat számot.

Az ellenőrzés a hozzáadott érték, a végrehajtás átláthatóságának növelése érdekében Magyarország 2013. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzésére épülő, egyablakos ellenőrzési módszerrel történik.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

AZ MTA EGYES KUTATÓINTÉZETEINEK ELLENŐRZÉSE

A Magyar Tudományos Akadémia kutatóintézeti hálózatának átalakítása, egyes kiemelt kutatóintézetek gazdálkodása és feladatellátása ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy szabályosan történt-e 2011 végén a kutatóhálózat átalakítása; az átalakítás során meghatározták és érvényesítették-e a szervezeti és irányítási struktúra egyszerűsítésére, valamint a működés gazdaságosabbá tételére vonatkozó szempontokat; szabályszerűen működtek-e a kutatóhálózat intézményei; az irányító szervezet a jogszabályi előírásoknak megfelelően gyakorolta-e szakmai és gazdálkodási irányító, illetve kontroll feladatait.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A Magyar Tudományos Akadémia Magyarország legmagasabb szintű tudományos testülete. Közfeladatai között kiemelt szerepe van a tudomány valamennyi területére kiterjedő tudományos kutatások folytatásának. A központi költségvetésből biztosított támogatás felhasználásával működteti kutatóintézeti hálózatát.

Az MTA kutatóintézeti hálózatát 2011-ben átszervezték, melynek célja az volt, hogy ésszerűbb és takarékosabb intézményi működési keretek között, kutatási potenciálját megőrizve, koncentráltabb kutatási stratégia mentén teljesítse közfeladatait. Az MTA-t az ÁSZ többször ellenőrizte, azonban a kutatóintézeti hálózatra fókuszáló ellenőrzésre még nem került sor.

Az ellenőrzés várható hasznosulásaként objektív kép alakítható ki a kutatóhálózat működéséről, a tudományos kutatásokra fordított közpénzek felhasználásáról, az MTA által kialakított kontrollrendszer működtetésével, továbbá a kutatási feladatok ellátásának szabályszerűségével kapcsolatos jó gyakorlatokról és javítási lehetőségekről. Megítélhetővé válik az átszervezés célszerűsége, megalapozottsága. Az ellenőrzés javaslatai, megállapításai nyomán javulhat a tudományos műhelyek működésének szabályozottsága, a kutatásokra fordított közpénzek felhasználásának átláthatósága, nyomon követhetősége, elősegítve ezzel a tudományos intézmények hatékony, gazdaságos közpénzfelhasználását, a tudomány eredményeinek közjó érdekében történő hasznosulását, ezen keresztül a „jó kormányzás” megvalósítását.

Az ellenőrzés a hozzáadott érték, a végrehajtás átláthatóságának növelése érdekében Magyarország 2013. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzésére épülő, egyablakos ellenőrzési módszerrel történik.

Témasorszám: 6

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A NAV ELLENŐRZÉSE

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal hátralékkezelési és végrehajtási eljárási, valamint a kiemelt adózói körben gyakorolt tevékenysége szabályszerűségének, az EUROFISC rendszer működésének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megítélése, hogy a NAV végrehajtási és hátralékkezelési tevékenysége, valamint a kiemelt adózói körben végzett adóztatási és ellenőrzési feladatainak ellátása megfelelt-e a hatályos jogszabályoknak, a belső szabályzatoknak és a célkitűzéseknek; a hátralékkezelési és végrehajtási, valamint kiemelt adózói körben végzett feladatok szabályszerű ellátását biztosító belső kontrollrendszer kiépítése és működése, a folyószámla-vezetés és a lejárt hátralékok engedményezése szabályszerűen történt-e és elősegítette-e a tervszerű feladatellátást; szabályszerűen kerültek-e kialakításra a külső megkereső szervek részére végzett végrehajtási tevékenység feltételei; szabályszerű volt-e az EUROFISC rendszer működése, e feladatai ellátása kapcsán a NAV-nál kialakított belső szabályzatok összhangban álltak-e a hazai és uniós jogszabályokkal, hasznosultak-e a felügyeletet ellátó szerv és az ÁSZ ellenőrzési megállapításai, javaslatai.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A központi költségvetés bevételeinek túlnyomó többségét kitevő adóbevételek szakszerű és pontos megtervezése fontos eleme a stabil és kiszámítható költségvetési politikának. Ezzel összefüggésben az adóhatóság feladatellátását érintő ellenőrzéseit az ÁSZ szisztematikus terv szerint végzi. Az ellenőrzések több kockázatos pontot is feltártak az adóhivatal feladatellátásával, a költségvetést megillető áfa bevételek teljesítésével, az ellenőrzési és kockázatkezelési rendszer célszerűségével, eredményességével kapcsolatban, és javaslatokat tettek ezek kezelésére illetve megszüntetésére. A NAV-nál lezajlott szervezeti integráció egyik alapvető célkitűzése az adó- és vámtartozások behajtási eredményességének növelése volt. Az ellenőrzést indokolja a NAV kiemelkedően magas összegű, 2100 Mrd Ft-ot meghaladó hátralékállománya. A hátralékállomány csökkentése érdekében tett intézkedések egyes részfeladatainak értékelésekor az ÁSZ minden esetben hiányosságokat állapított meg. Az EUROFISC rendszer működésének ellenőrzése nem csak az adócsalásokkal kapcsolatos információcsere révén a magyar hatóságokhoz érkező információk felhasználási gyakorlatának javítását segítheti, hanem fontos visszacsatolás lehet nemzetközi szinten a döntéshozók számára a rendszer működésének gyakorlati tapasztalatairól.

Ellenőrzésünk hozadéka a döntéshozók, kiemelten az Országgyűlés törvényalkotó munkájának segítése, az ellenőrzött szervezet és a közvélemény tájékoztatása a közpénzeket felhasználó és a költségvetési bevételek biztosításáért felelős intézmény feladatellátásának szabályosságáról. Az ellenőrzés a NAV tevékenységének értékelésével, a törvényi és a belső szabályozás hiányosságai, valamint a fejlesztendő területek megjelölésével kíván hozzájárulni a szabályszerű és átlátható feladatellátás elősegítéséhez. A költségvetést megillető bevételek behajtásának jogszerűsége és eredményessége hatással van az államháztartás pozíciójára. Az ellenőrzés a hozzáadott érték, a végrehajtás átláthatóságának növelése érdekében Magyarország 2013. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzésére épülő, egyablakos ellenőrzési módszerrel történik.

Az ellenőrzés típusa: rendszerellenőrzés

AZ EU TÁMOGATÁSOK FELHASZNÁLÁSÁNAK RENDSZERE

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (és a Közreműködő Szervezetek) uniós támogatásokkal kapcsolatos feladatellátásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a kialakított szabályozási és intézményrendszer hozzájárult-e az uniós források szabályszerű és eredményes felhasználásához; a végrehajtásban érintett Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) és a közreműködő szervezetek feladataikat eredményesen, az előírásoknak megfelelően látták-e el; az NFÜ biztosította-e az operatív programok célkitűzéseit mérő indikátorok teljesülésének nyomon követését, ellenőrzését, az NFÜ tevékenysége hozzájárult-e Magyarország 2007-2013-as programozási időszakra vonatkozó Nemzeti Stratégiai Referencia Kerete forrásainak felhasználásához; a források felhasználása szabályszerű volt-e a munkaerő-piaci rugalmasság javítására, az atipikus foglalkoztatási formák ösztönzésének támogatására fordított uniós pénzeszközöknél.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az NFÜ feladata a 2007-2013-as időszak NSRK 15 Operatív Programja tervezésének, programozásának és megvalósításának koordinációja. Az NSRK 15 Operatív Programjának 7 Irányító Hatósága az NFÜ-n belül főosztályokként működik. Az Irányító Hatóság a Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap forrásainak szabályszerű, hatékony és eredményes felhasználásához szükséges intézményrendszer felső eleme. Magyarországon - a közösségi jogszabályok alapján - az Irányító Hatóságok jelölték ki Közreműködő Szervezeteket átruházott feladatok ellátására.

A bemutatott szervezetek a 2007-2013-as programozási időszakban 8209,3 Mrd Ft támogatás hatékony felhasználásáért voltak felelősek, mely a nemzetgazdaság működésére is jelentős hatással van. A Magyarország rendelkezésére álló keretösszegeből 2013. május végéig kifizetett támogatás volumenének időarányos elmaradása magas kockázatot jelent a támogatások teljes felhasználása szempontjából.

Az NFÜ feladatellátását, illetve a 2007-2013-as időszak strukturális és kohéziós támogatásait kezelő intézményrendszert átfogóan az ÁSZ korábban nem ellenőrizte.

Az ellenőrzésről készülő ÁSZ jelentés rámutathat a végrehajtás erősségeire és gyengeségeire, valamint javaslatokat fogalmazhat meg a jogalkotók és az ellenőrzött szervezetek vezetői számára a végrehajtás eredményességének, hatékonyságának javítása érdekében. A 2007-2013-as programozási időszak rendszer szintű ellenőrzése során szerzett tapasztalatok, észrevételek és megállapítások hozzájárulhatnak a következő, 2014-2020. költségvetési időszak intézményrendszerének, szabályozási hátterének megfelelő kialakításához. Megállapításainkkal támogatni kívánjuk az új uniós intézményrendszer kialakítását és működtetését, egyúttal az uniós források minél nagyobb mértékű felhasználását, ezen keresztül az uniós támogatásokat közvetítő intézmények iránti közbizalom erősítését.

Az ellenőrzés a hozzáadott érték, a végrehajtás átláthatóságának növelése érdekében Magyarország 2013. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzésére épülő, egyablakos ellenőrzési módszerrel történik.

Témasorszám: 8

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

AZ MNB ELLENŐRZÉSE

A Magyar Nemzeti Bank működésének, valamint a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete működése, és tevékenysége MNB-be integrálása szabályszerűségének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az MNB működése, gazdálkodása és a központi költségvetéssel történő elszámolások megfelelően szabályozottak és szabályszerűek voltak-e; a PSZÁF pénzügyi közvetítőrendszert felügyelő, ellenőrző és szabályozó, valamint tulajdonosi joggyakorló tevékenysége megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak; az MNB és a PSZÁF integrációja szabályszerűen valósult-e meg, az összevonás hogyan befolyásolta a feladatellátás megszervezését, a működést és a gazdálkodást; az előző évi ÁSZ ellenőrzés javaslatai hasznosultak-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszék jogszabályi felhatalmazás alapján ellenőrzi az MNB gazdálkodását és az MNB tv-ben foglaltak alapján folytatott, az alapvető feladatok körébe nem tartozó tevékenységét. Bár az ellenőrzés gyakoriságát jogszabály nem írja elő, a kialakult gyakorlat szerint évente értékeljük az MNB gazdálkodását, a szabályszerű működés feltételeinek érvényesülését, valamint a központi költségvetéssel összefüggő elszámolásokat. Az ellenőrzés indokoltságát alátámasztja az is, hogy a PSZÁF működését az ÁSZ önállóan még nem ellenőrizte. A Felügyelet költségvetési beszámolóját a zárszámadás keretében rendszeresen ellenőriztük, a felügyeleti szankciók alkalmazására kialakított eljárásrendjének áttekintésére azonban nem került sor.

Az ellenőrzés aktualitását az MNB felső vezetésében a 2013. évben bekövetkezett változások, valamint a PSZÁF feladatainak MNB-be integrálása, és az ezzel járó, az érintett szervezetek feladat-, hatáskörét, jogállását, szervezeti felépítését érintő változások adják.

Az ellenőrzés megállapításaival objektív képet adhat az MNB alapfeladatai körén kívüli egyéb tevékenységei szabályszerű ellátásáról, az átláthatóság, elszámoltathatóság követelményeinek érvényesüléséről, a PSZÁF pénz-, tőke- és biztosítási piac felügyeletével kapcsolatos, továbbá a fogyasztóvédelmi és piacfelügyeleti funkcióinak átvételéről, magáról az integrációról, megvalósulásának szabályszerűségéről. Az ellenőrzés rámutathat a jogszabályok, a belső szabályozás, a feladatellátás és szabályszerű működés hiányosságaira. Az ellenőrzés megállapításai és javaslatai hozzájárulhatnak a működés szabályozottságában esetlegesen fellépő hiányosságok kiküszöböléséhez, a belső kontrollrendszer működtetésének javításához, a belső szabályzatok és a gyakorlat felülvizsgálatához. Hiteles információt nyújthat az MNB működéséről és gazdálkodásáról, a közpénzekkel való felelős gazdálkodásról, ezzel segítheti az általános szakmai tájékozottság növelését, a szervezetről kialakított összkép társadalmi kommunikációját.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

AZ OBA ELLENŐRZÉSE

Az Országos Betétbiztosítási Alap működésének, gazdálkodásának és feladatellátásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy szabályos volt-e az OBA működése és gazdálkodása feladatait a jogszabályi előírásoknak megfelelően látta-e el az ellenőrzött időszakban.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A hazánkat is elérő pénzügyi-gazdasági válság negatívan befolyásolta a makrogazdasági helyzetet, megingott a pénzügyi szféra stabilitása. A problémát hazai és EU-s szinten is válságkezelési tevékenységekkel, jogszabály módosításokkal igyekeztek kezelni. Ennek egyik módja a betétbiztosításon keresztül történő beavatkozás, a kártalanítási összeghatár megemelése volt.

Az Országos Betétbiztosítási Alap feladata, hogy a tagintézeteknél elhelyezett és biztosított betétek befagyása esetén kártalanítást fizessen a betéteseknek. Az OBA saját vagyona a teljes bankrendszer biztosított betétállományának mintegy 1%-át kitevő kártalanításra nyújt fedezetet. Az Alap vagyona eddig minden esetben elégséges fedezetet nyújtott a kifizetett kártalanításokhoz és jelenleg is megfelelő tartalékkal (fedezeti szinttel) rendelkezik. Egy nagyobb méretű hitelintézet fizetéseképtelensége eredményezhet olyan mértékű kártalanítási kötelezettséget, ami az OBA rendelkezésére álló fedezet összegét meghaladja. Ebben az esetben az OBA-nak lehetősége van kormányzati kezességvállalás mellett hitel felvételére, ami költségvetési kockázatot jelenthet.

Az OBA-t 1993. évi létrehozása óta az ÁSZ többször, utoljára 2008-ban ellenőrizte, ekkor azonban a gazdasági válság és a jogszabályi változások hatásai még nem voltak érzékelhetők és értékelhetők.

Az ellenőrzés várható hasznosulásaként a jogszabályi változások követésének, a gazdálkodás szabályszerűségének és a válságkezeléssel kapcsolatos intézkedéseknek az ellenőrzése, javaslatok megfogalmazása elősegítheti a szabályozás megfelelő alkalmazását, a gazdálkodás pénzügyi egyensúlyának fenntartását, valamint hozzájárulhat a pénzügyi közvetítő rendszerek stabilitásának megerősítéséhez, a bankrendszerrel szembeni, gazdasági válság által megtépzott bizalom helyreállításához, erősítéséhez. Az ellenőrzéssel lehetőség nyílik a válságkezelő tevékenység áttekintésére, az esetlegesen fennálló problémák feltárására, melyek kiküszöbölése hozzájárulhat az OBA hatékonyabb működéséhez. A megtakarítások védelmét, az OBA kártalanítási kötelezettségének teljesíthetőségét – az elmúlt időszakban előfordult pénzügyi fizetőképességi problémákra tekintettel – fokozott társadalmi érdeklődés kíséri. Ellenőrzésünk várhatóan pozitív hatással lesz a szervezetről és annak tevékenységéről kialakított összkép formálására.

Témasorszám: 10

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A Magyar Orvosi Kamara gazdálkodásának, továbbá a feladatai finanszírozására kapott költségvetési támogatások felhasználásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megítélése, hogy a Magyar Orvosi Kamara gazdálkodása során betartotta-e a vonatkozó jogszabályi előírásokat, továbbá szabályszerűen használta-e fel a feladatai ellátására kapott költségvetési támogatásokat.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A Magyar Orvosi Kamara (MOK) választott testületei, tisztségviselői útján maga látja el a törvényekben meghatározott közhatalmi, szakmai, illetve érdekképviseleti feladatait. A MOK szakmai, orvostikai szabályokat, etikai kódexet alkot, tagjait érintően etikai eljárást folytat le, egyetértési jogot gyakorol, részt vesz a hivatás gyakorlói és az egészségbiztosítás szervei közötti általános szerződési feltételek kialakításában, véleményezési jogot gyakorol minden olyan jogszabály megalkotásánál, amely érinti az egészségügyet, illetve közvetlenül befolyásolhatja szakmai tevékenységét. Feladatai ellátásához költségvetési támogatásban is részesült.

Az ÁSZ stratégiájában foglaltak szerint az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások ellenőrzésével kíván hozzájárulni a szerződésben vállalt közfeladatok szabályszerű ellátásához. A 2010-2012. évekre irányuló ellenőrzésünkkel véleményt mondunk arról, hogy a Magyar Orvosi Kamara országos és területi szervezeteinek gazdálkodása, a kapott költségvetési támogatások felhasználása és elszámolása a vonatkozó jogszabályok rendelkezéseivel összhangban volt-e.

Az ellenőrzéssel rámutathatunk a szakmai kamarák tevékenységének esetleges szabályozási problémáira, így ellenőrzésünk megalapozhatja a joggyakorlásban résztvevő szervezetek tevékenységét szabályozó törvényi előírások, belső szabályzatok, eljárási rendek felülvizsgálatát. Kapcsolódó megállapításainkkal elősegíthetjük, támogathatjuk a jogalkotói és szabályozói tevékenységet. A támogatások felhasználásának ellenőrzése során szerzett tapasztalatok kiértékelésének feladata, hogy elősegítse azoknak a javaslatoknak a megfogalmazását, amelyek biztosítják a jó gyakorlatok beépülését, a közpénzfelhasználás átláthatóságát. Az ellenőrzés az összefüggések bemutatásával elősegítheti a társadalom általános tájékozottságát a Magyarországon praktizáló orvosokat tömörítő szakmai kamara gazdálkodási helyzetéről, ezáltal hozzájárulhat a civil kontroll erősítéséhez és javíthatja az átláthatóságot. Az ellenőrzéssel az ÁSZ hozzájárulhat a jó kormányzáshoz, az értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A Diákhitel Központ Zrt. működésének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a társaság tulajdonosi irányítása, ellenőrzése a szabályoknak megfelelő volt-e, a hallgatói hitelrendszer működtetése, és annak érdekében végzett pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályozott volt-e, és megfelelt-e a vonatkozó jogszabályi előírásoknak és belső szabályzatoknak, valamint hasznosították-e a társaság működésének ellenőrzéséről készült korábbi ÁSZ jelentés megállapításait, javaslatait.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A Diákhitel Központ Zrt. a hallgatói hitelrendszer működtetésére, a hallgatói hitelek folyósítására létrehozott gazdasági társaság. A hallgatói hitelnnyújtás rendszerét, működtetésének feltételeit, a társaság jogállását, főbb feladatait jogszabályok határozzák meg. Az ÁSZ 2008-ban ellenőrizte a társaság működését.

Az ellenőrzés eredményeként képet kapunk a felsőoktatás finanszírozásának részét képező hallgatói hitelrendszer működésének szabályosságáról, a hallgatói hitelrendszert működtető Diákhitel Központ Zrt. jogszabályokban előírt követelményeknek megfelelő gazdálkodásáról, az állami vagyonnal való felelős, értékmegőrző gazdálkodás érvényesüléséről, a tulajdonosi és belső ellenőrzésnek a társaság szabályos gazdálkodásához való hozzájárulásáról.

Megállapításaink, következtetéseink alapul szolgálnak a felsőoktatás finanszírozási stratégiáján belül a hallgatói hitelezési rendszer szerepének és célkitűzéseinek értékeléséhez, az esetleges jogszabályi változtatások kezdeményezéséhez. Az ellenőrzött társaság számára visszajelzést adnak a gazdálkodás szabályosságáról, a jó gyakorlatok megismerése hozzájárul a gazdálkodási fegyelem és színvonal javításához. Ellenőrzésünk hozadékát jelentheti továbbá az állami szerepvállalással járó kockázatokra történő figyelemfelhívás, továbbá a társadalom számára jelzi, hogy közpénz nem maradhat ellenőrizetlenül.

Témasorszám: 12

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK

Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodásának, működésének ellenőrzése, valamint az egyházak által fenntartott felsőoktatási intézmények részére az államháztartásból juttatott támogatások felhasználásának ellenőrzése (második szakasz)

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy szabályos volt-e az állami felsőoktatási intézmények pénzügyi és vagyongazdálkodása, biztosított volt-e a vagyonnal való felelős gazdálkodás követelményének érvényesülése, jogszabályi előírásoknak megfelelően működött-e a belső kontrollrendszer; az irányító szerv tevékenysége a jogszabályi előírásoknak megfelelt-e, valamint az, hogy az egyházak által fenntartott, illetve működtetett felsőoktatási intézmények részére az államháztartásból juttatott, nem hitéleti célra biztosított támogatás felhasználása szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodását – az Áht. előírásai mellett – a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény előírásai határozták meg. A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény, valamint az ÁSZ-ról szóló törvény előírása szerint az egyházak számára nem hitéleti célra nyújtott költségvetési támogatás felhasználásának törvényességi szempontú ellenőrzése az ÁSZ feladata. Ellenőrzésünk – mindkét intézménycsoport esetében – 2009-től a helyszíni ellenőrzés megkezdéséig pénzügyileg lezárt időszak közpénzfelhasználásának szabályszerűségére terjed ki.

Az ellenőrzés eredményének hasznosulásaként képet kapunk a felsőoktatási intézményekben kialakult pénzügyi helyzetről; a kormány által kirendelt költségvetési (fő) felügyelői rendszer működésének tapasztalatairól; az oktatási és egyéb tevékenységek és költségelszámolások elhatárolásáról, átláthatóságáról és szabályosságáról. A felsőoktatási intézmények gazdálkodási szabadságának pénzügyi és vagyoni helyzetre gyakorolt hatásairól, a vagyonnal való felelős, értékmegőrző gazdálkodás érvényesüléséről, továbbá a belső kontrollrendszer működéséről. Az egyházi felsőoktatási intézmények esetében bemutatja az államháztartásból számukra juttatott források felhasználásának szabályszerűségét. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad a gazdálkodása kereteinek kialakításáról, a működésében fellépő hiányosságokról, javaslataival hozzájárul azok kiküszöböléséhez és a jó kormányzáshoz. A törvényalkotás számára összegzett tapasztalatok állnak rendelkezésre a felsőoktatási intézmények döntéseinek, gazdálkodásának szabályszerűségéről, amelyek alapján – indokolt esetben – jogszabály-módosítás kezdeményezhető. Az integritás kultúra kialakítása hozzájárul az elszámoltathatóság és átláthatóság érvényesítéséhez, egyben támogatja a szervezet védettségét a korrupciós kitétséggel szemben, valamint annak megelőzése is irányítottabbá válik. A társadalom számára jelzi, hogy közpénz nem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálásában.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

ADÓ- ÉS JÁRULÉKKEDVEZMÉNYEK IGÉNYBEVÉTELE

A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az NGM kialakította és működtette-e a belső kontrollkörnyezetet és az adatbekérés/adatszolgáltatás rendszerét a jogszabály-előkészítési, felülvizsgálati és költségvetés tervezési tevékenysége ellátása érdekében; a feladatok szabályszerű ellátását biztosító belső kontrollkörnyezet és monitoring tevékenység kiépítése és működtetése a jogszabályi előírásoknak megfelelt-e a NAV-nál; kedvezménytípusonként a NAV/NGM kapcsolódó jogosultság-megítélési, a NAV bevallás-kialakítási, nyilvántartási, adatszolgáltatási, ellenőrzési tevékenysége, illetve a jogszabályi előírások szerint közreműködő intézmények és szervezetek egymás közötti információcseréje szabályszerű volt-e; hasznosultak-e a korábbi ÁSZ ellenőrzések javaslatjai.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: A foglalkoztatás bővítése, a munkanélküliség csökkentése érdekében az elmúlt években a hagyományos aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökön kívül egyéb eszközöket is alkalmaztak. Az elmúlt időszakban a döntéshozók számos adó- és járulékkedvezményt vezettek be, amelyek egy-egy a munkaerő-piacon hátrányos helyzetben lévő réteg foglalkoztatásának elősegítésére, vagy a foglalkoztatás növelésére fókuszáltak. Az adó- és járulékkedvezmények kérvényezésében, érvényesítésében, nyilvántartásában, az ezekkel kapcsolatos adatszolgáltatásokban, ellenőrzésekben, beszámolásban több szervezet folyamatos, rendszerszerű együttműködésének kell megvalósulnia.

Az ellenőrzés eredményeképpen tárgyyszerű, új információkat kaphatunk a foglalkoztatást elősegítő adó- és járulékkedvezményekkel kapcsolatos végrehajtó szervezetek működésének és egymás közötti adatcseréjének szabályszerűségéről. Rámutathatunk a NAV adó- és járulékkedvezménnyel kapcsolatos tevékenységének értékelésével az esetleges törvényi és a belső szabályozás hiányosságaira a fejlesztendő területek megjelölésével, valamint a jó gyakorlatok bemutatása is hozzájárulna a szabályszerűbb, átláthatóbb feladatellátás elősegítéséhez. Képet kaphatunk a kapcsolódó adatszolgáltatási rendszerek működési mechanizmusáról, az államháztartás információs rendszerébe való beépüléséről.

Témasorszám: 14

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

ERDŐGAZDASÁGOK

Az állami tulajdonban álló erdőgazdasági társaságok vagyongazdálkodási tevékenységének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az állami tulajdonú erdőgazdasági társaságok vagyongazdálkodása, vagyonérték-megőrző és vagyongyarapítási tevékenysége, valamint ennek szervezeti keretei megfeleltek-e a jogszabályok és a belső szabályzatok előírásainak, valamint a kezelt vagyonelemek sajátosságaiból adódó követelményeknek. A vagyongazdálkodás során betartották-e a nemzeti vagyonról szóló törvény 7. §-ában megállapított vagyongazdálkodási alapelveket, valamint az ágazati jogszabályok vagyongazdálkodáshoz kapcsolódó előírásait.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az erdőgazdasági társaságok ellenőrzése az állami tulajdonú vagyon kezelésének éves ellenőrzést szélesebb körűvé teszi, valamint kiegészíti a tulajdonosi joggyakorlók ellenőrzése során feltárt problémákat az erdőgazdasági társaságoknál, mint vagyonkezelőknél feltárt anomáliákkal.

Az ÁSZ jelentéséből a média és az állampolgárok általános képet kaphat Magyarország állami tulajdonban lévő erdőivel való gazdálkodásról, a gazdálkodást, vagyonkezelést végző szervezeti rendszerről, az állami tulajdonban álló erdőgazdasági társaságok feladatellátásához kapcsolódóan feltárt problémákról.

Az ellenőrzés jól hasznosítható – többek között - az állami vagyonnal kapcsolatos országgyűlési törvényhozói munkában is, továbbá hozzájárulhat a tulajdonosi joggyakorlás javításával a jó kormányzás gyakorlatának erősítéséhez. Megállapításaink és javaslataink segítséget nyújthatnak az ellenőrzött szervezetek számára a jogkövető magatartás javításában, a vagyongazdálkodási és a tulajdonosi joggyakorló tevékenység szabályozottságának biztosítása és szabályszerű alkalmazása terén.

Az ellenőrzés biztosíthatja a társadalom részéről kiemelt érdeklődéssel kísért téma objektív bemutatását. Mind a média, mind a közvélemény figyelme elsősorban arra irányul, hogy az állami tulajdonú erdőket és az erdők természeti kincseit az állam megfelelően kezeli, védi és gyarapítja-e. Erre az ellenőrzés szakszerű választ adhat.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az önkormányzatok pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályszerűségének ellenőrzése (első szakasz)

Az ellenőrzés célja: az önkormányzat pénzügyi és vagyoni helyzetének, a gazdálkodás szabályosságának megítélése a költségvetési tervezés, a pénzügyi egyensúly megteremtése, az éves költségvetési beszámolás, a vagyongazdálkodás, a vagyon számbavétele, a gazdasági események elszámolása, és a pénzgazdálkodás szabályszerűsége alapján; valamint annak értékelése, hogy kialakított-e az önkormányzat az erőforrásokkal való szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges követelményeket, megvalósította-e azok számon kérését, ellenőrzését;

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartás önkormányzati alrendszerének közpénz felhasználása, az önkormányzatok által ellátott közfeladatok és önként vállalt feladatok sokrétűsége, valamint a feladatellátáshoz rendelt vagyon nagyságrendje indokolja, hogy az ÁSZ ellenőrzéseket folytasson a pénzügyi és vagyongazdálkodás területén. Az önkormányzatok ellenőrzését a pénzügyi helyzet megítélésével indult el 2011-ben, és a nagy vagyonnal rendelkező, magas kockázatú önkormányzatok esetében a vagyongazdálkodás ellenőrzésével folytatódott. Az elmúlt időszakban az önkormányzati gazdálkodás kockázatai beépítésre kerültek az ellenőrzött önkormányzatok kiválasztási rendszerébe. Az elmúlt 3 év ellenőrzéseinek tapasztalatai megmutatták, hogy továbbra is indokolt az egyrészt elemző, értékelő, a pénzügyi helyzet kockázatát is minősítő, másrészt a pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenység szabályszerűségét értékelő ÁSZ ellenőrzések folytatása.

Ellenőrzéseink eddigi eredményeit felhasználva egy új típusú, komplex ellenőrzés várhatóan hozzájárul az önkormányzatok pénzügyi helyzetének pontosabb megítéléséhez azáltal, hogy a pénzügyi helyzetet a vagyoni helyzettel együtt értékeljük, amelyek együttesen határozzák meg az önkormányzatok fejlesztési képességét, és gyakorolnak hatást a feladatellátásra. Minősítjük a pénzügyi egyensúlyi helyzet megbomlásakor a kiváltó okok beazonosítása mellett azok kialakulását. Bemutatjuk az adósságkonszolidáció önkormányzat általi végrehajtásának szabályszerűségét, az adósságállomány újratermelődésének elkerülése érdekében hozott szigorító szabályozások eredményességét, valamint az adósságkonszolidációt követően a pénzügyi egyensúly megbomlását kiváltó rendszerszerű okokat. Ellenőrzésünkkel egyben felkészülünk – az eredményszemléletű számvitel bevezetésével összefüggő – önkormányzati alrendszer konszolidált beszámolójának ellenőrzésére. Az ellenőrzés kitér a gazdálkodáshoz kapcsolódó integritás kontrollok meglétének és működésének ellenőrzésére is. Az integritási kultúra kialakítása hozzájárul az elszámoltathatóság és átláthatóság érvényesítéséhez, egyben támogatja a szervezet védettségét a korrupciós kitérítéssel szemben, valamint annak megelőzése is irányítottabbá válik.

A pénzügyi és vagyongazdálkodás szabályszerűségének ellenőrzése által a megállapításokkal összefüggő javaslatok hasznosítása esetén javul az önkormányzat gazdálkodásának szabályozottsága, valamint a „jó gyakorlatok” terjesztésén keresztül azok az önkormányzatok is átvehetik a pozitív példákat, ahol nem végez ellenőrzést az ÁSZ. Ellenőrzéseink eredményeképpen javaslatokat fogalmazhatunk meg az önkormányzatok pénzügyi egyensúlya fenntartásával kapcsolatos problémák rendszerszemléletű kezelésére, felszámolására.

Témasorszám: 16

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

AZ ÖNKORMÁNYZATOK GAZDASÁGI TÁRSASÁGAI

Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok közfeladat ellátását érintő gazdálkodási tevékenysége szabályszerűségének ellenőrzése (első szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az önkormányzat a jogszabályi előírások figyelembevételével döntött-e az ellenőrzésre kerülő közfeladat megszervezéséről; az önkormányzat szabályszerűen gyakorolta-e a tulajdonosi jogokat; a gazdasági társaság közfeladat-ellátása bevételeinek, ráfordításainak elszámolása, és vagyongazdálkodási tevékenysége megfelelt-e a jogszabályi, illetve a közszolgáltatási szerződésben foglalt tulajdonosi előírásoknak, azok végrehajtása szabályszerű volt-e; valamint a közfeladatok átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében biztosítva volt-e a közszolgáltatás díjának megalapozottsága szabályszerű önköltségszámítással; a kormányzati szektor önkormányzati alszektorába sorolt egyéb szervezetek gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadósságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfelelnek-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok teljes körű ellenőrzésének lehetőségét az ÁSZ törvény 2011. január 1-jétől hatályos módosítása teremtette meg. A közfeladatot ellátó gazdasági társaságok ellenőrzése kiemelten fontos a vagyon megőrzése, megóvása érdekében, valamint a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek esetében, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek.

A közfeladat-ellátásra vonatkozó ágazati jogszabályok változása érintette a közfeladat-ellátási szerződések tartalmát, a közszolgáltatás díjának megállapítását, a vagyonelemek nyilvántartását. A közfeladat ellátás költségeinek, ráfordításainak alakulása, színvonala hatással van a lakosság elégedettségére.

Ellenőrzéseink feltárhatják, hogy az önkormányzat közfeladat-ellátási kötelezettségének szabályszerűen tett-e eleget, a feladatellátáshoz rendelt közvagyon működtetését a tulajdonostól elvárható gondossággal szervezte-e meg, a feladatot ellátó gazdasági társaság a közszolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával, folyamatosan, indokolatlan ráfordítások nélkül biztosította-e a közfeladat ellátását. Az ellenőrzés eredményeképp meghatározhatóvá válnak a költségvetési hiányt befolyásoló szervezetek kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. Az ellenőrzés rávilágíthat arra, hogy a gazdasági társaság a közvagyon használatával biztosította-e a szolgáltatás folytatásának feltételeit. Az önkormányzat tulajdonosi felügyelete hozzájárult-e a közfeladat szabályszerű ellátásához. A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegítheti a meglévő hibák megszüntetését. A jó gyakorlatok bemutatásával az ÁSZ hozzájárulhat a követendő megoldások megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének ellenőrzése (első szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a tulajdonosi jogok gyakorlása szabályszerű volt-e; a gazdálkodó szervezet által ellátott feladat bevételei, ráfordításai elszámolásának, és vagyongazdálkodási tevékenységének szabályozása megfelelt-e a jogszabályi és a tulajdonosi előírásoknak és azok végrehajtása szabályszerű volt-e; biztosítva volt-e a közfeladatok átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében a közszolgáltatás díjának megalapozottsága szabályszerű önköltségszámítással; a vagyonváltozást eredményező döntések esetében a tulajdonosi jogok gyakorlója és a gazdálkodó szervezet szabályszerűen jártak-e el, kiépítette és működtette-e a gazdálkodó szervezet a szabályszerű vagyongazdálkodás érdekében a kontroll és monitoring rendszert; a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadósságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfelelnek-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Európai Unióban 1994. év óta hatályos túlzott hiány eljárás mindig kihívást jelentett a tagállamok számára. Kiemelten fontosak a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek.

Az állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk jellemzően a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága. A közszolgáltatási árképzés megalapozottsága és az éves elszámoltatás feltételeinek kialakítása a megrendelő és az állami tulajdon ellenőrzése során nagy hangsúlyt kap. A közszolgáltatás árában és annak támogatásában meg kell jelennie az önköltségszámítás szempontjainak, amely biztosítja a működés fenntarthatóságát (eszközpótlás) is.

Az ellenőrzés rámutathat az állami tulajdonú közszolgáltatást végző gazdálkodó szervezetek gazdálkodási tevékenységével, valamint az államháztartásból származó források felhasználásával kapcsolatos jó gyakorlatokra és szabálytalanságokra. Felhívhatja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges feltételek hiányosságaira, hozzájárulhat az államháztartáson kívüli, de (közvetlenül vagy közvetve) állami vagyont használó gazdálkodó szervezetek tevékenységének átláthatóságához. Ellenőrzésünk eredményeképpen javaslatainkkal, megállapításainkkal hozzájárulhatunk a közvagyonnal való gazdálkodás átláthatóságának, elszámoltathatóságának javításához.

Témasorszám: 18

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése (első szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megítélése, hogy az ellenőrzött intézményre vonatkozó irányító szervei feladatellátás a jogszabályi előírások betartásával történt-e; az intézménynél a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése szabályszerű volt-e; kialakították-e az erőforrásokkal való szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges követelményeket, megvalósították-e azok számon kérését, ellenőrzését; az intézmény pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és belső szabályzatainak; az intézmény átalakításának vagy átszervezésének lebonyolítása szabályszerűen történt-e. Amennyiben az ÁSZ korábbi ellenőrzései során javaslatokat, megállapításokat fogalmazott meg, az ellenőrzés célja továbbá annak megítélése, hogy azok végrehajtása érdekében az intézmény a szükséges intézkedéseket megtette-e. A teljesítményellenőrzés feltételeinek fennállása esetén az ellenőrzés célja annak értékelése is, hogy a gazdálkodás folyamatában a gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi követelmények kialakítása és működtetése eredményes volt-e, és az azok érvényesítéséről kiadott vezetői nyilatkozat helytálló volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 1. § (3) bekezdése alapján „az Állami Számvevőszék általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel és az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését”, az 5. § (3) bekezdése szerint az ÁSZ ellenőrzi az államháztartásból származó források felhasználását a központi költségvetésből gazdálkodó szervezeteknél, intézményeknél.

A közpénzek felhasználásában meghatározó, központi alrendszerbe tartozó intézmények pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenységük és/vagy feladatellátásuk súlya miatt jelentős hatást gyakorolhatnak a költségvetés egyensúlyának fenntartására. Hatással vannak továbbá az állami vagyonnal való gazdálkodás minőségére, a kormányzati (szak)politikák végrehajtására, illetve közfeladat ellátásuk vonatkozásában az állampolgárok életminőségére, jogaik és kötelezettségeik gyakorlására. Indokolt ezért, hogy az ÁSZ ezen intézmények pénzügyi és vagyongazdálkodását, az esetleges átalakulások szabályszerűségét rendszeresen ellenőrizze több évre kiterjedően. Az ellenőrzésre az intézményeket kockázatelemzéssel, illetve véletlenszerűen választjuk ki.

A közintézmények integritás alapú kultúrájának kialakítása, megerősítése és működése szorosan összefügg a belső kontrollrendszer működésével, ezért az ellenőrzés kiter a gazdálkodáshoz kapcsolódó integritás kontrollok meglétének és működésének ellenőrzésére is. Az integritási kultúra kialakítása hozzájárul az elszámoltathatóság és átláthatóság érvényesítéséhez, egyben támogatja a szervezet védettségét a korrupciós kitétséggel szemben, valamint annak megelőzése is irányítottabbá válik.

Az ellenőrzések eredményeként nemcsak az ellenőrzött intézmények gazdálkodása javulhat, hanem átfogó képet kaphatunk a központi alrendszerbe tartozó költségvetési szervek gazdálkodásának hiányosságairól, de a jó gyakorlatokról is. Ellenőrzéseivel, javaslataival és megállapításaival az ÁSZ elősegítheti a költségvetési szervek pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályozásának javítását és hozzájárulhat a jó kormányzáshoz. Az ellenőrzés egyben hozzájárul az eredmény szemléletű számvitel bevezetésével összefüggő feladatokra való felkészüléshez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzése

- 19/1 A Bolgár Országos Önkormányzat ellenőrzése
- 19/2 Az Országos Roma Önkormányzat ellenőrzése
- 19/3 A Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata ellenőrzése
- 19/4 Az Országos Horvát Önkormányzat ellenőrzése
- 19/5 Az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat ellenőrzése
- 19/6 A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata ellenőrzése
- 19/7 Az Országos Örmény Önkormányzat ellenőrzése
- 19/8 A Magyarországi Románok Országos Önkormányzata ellenőrzése
- 19/9 Az Országos Ruszin Kisebbségi Önkormányzat ellenőrzése
- 19/10 A Szerb Országos Önkormányzat ellenőrzése
- 19/11 Az Országos Szlovák Önkormányzat ellenőrzése
- 19/12 Az Országos Szlovén Önkormányzat ellenőrzése
- 19/13 Az Ukrán Országos Önkormányzat ellenőrzése

Az ellenőrzések célja: annak értékelése, hogy az országos nemzetiségi önkormányzat gazdálkodása, a belső kontrollrendszer kialakítása és működése, az államháztartásból nyújtott támogatás, illetve az államháztartásból meghatározott célra ingyenesen juttatott vagyon felhasználása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt-e; az önkormányzat a nemzetiségek jogairól szóló törvényben előírt feladat- és hatásköröket ellátta-e; intézkedett-e az ÁSZ által a 2008-2010. évek között végzett ellenőrzések javaslatainak végrehajtásáról.

Az ellenőrzések indokltsága és várható eredménye: A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának, a részükre juttatott költségvetési támogatások felhasználásának ellenőrzését az ÁSZ 2012-ben indította el. Az ÁSZ ellenőrzési feladata, a működést, gazdálkodást befolyásoló lényeges jogszabályi változások, a közpénzfelhasználás nagyságrendje, valamint a nemzetiségi önkormányzatok ellenőrzési lefedettségének biztosítása (a helyi nemzetiségi önkormányzatokon túl az országos is) együttesen indokolják a számvevőszéki ellenőrzést. Az ellenőrzés indokltságát támasztja alá, hogy a megváltozott – társadalmi szervezetek gazdálkodásához képest jelentősen eltérő – jogszabályi környezetben még nem ellenőriztük 12 nemzetiségi önkormányzat költségvetési gazdálkodását, belső kontrollrendszerének kialakítását és működését. Az országos nemzetiségi önkormányzatok ellenőrzésével biztosítjuk a közpénzfelhasználás minél szélesebb körének ellenőrzését, és ennek során azonos szempontok szerint értékeljük az egyes önkormányzatok gazdálkodási tevékenységét.

Az ellenőrzés eredményeként nemcsak az ellenőrzött szerv gazdálkodása javulhat, hanem átfogó képet kaphatunk az önkormányzati alrendszerbe tartozó országos nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának hiányosságairól, de a jó gyakorlatokról is. Az ellenőrzés hozadékát képezi az előző ÁSZ ellenőrzés javaslatainak hasznosulásának értékelése. Mind a 13 nemzetiségi önkormányzat ellenőrzésével teljes körűen megvalósul az országos nemzetiségi önkormányzatok ellenőrzése a megváltozott jogszabályi környezetben. Az ellenőrzés tapasztalatai alapján a jogszabályi ellentmondások, hiányosságok feltárásával, azok megszüntetésére vonatkozó javaslatokkal segíthetjük a jó kormányzást. Az ellenőrzéssel lehetővé tesszük, hogy az országos önkormányzatok gazdálkodásáról, működéséről a társadalom objektív képet alkothasson.

Témasorszám: 20

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A Földművelésügyi Minisztérium egyes agrárkutató intézetei és egyes génmegőrzési intézményei gazdálkodásának ellenőrzése (második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az agrárkutató és génmegőrzési intézetekre vonatkozó irányító szervi feladatellátás, a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése, az intézetek pénzügyi- és vagyongazdálkodása, valamint a szervezeti átalakítások előkészítése és lebonyolítása szabályozott és szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A mezőgazdasági ágazatban a kutatás az ország stratégiai céljainak teljesítésében meghatározó jelentőséggel bír, és a területnek számottevő hatása lehet a mezőgazdaság termelésére. Az agrárkutató és génmegőrzési intézmények működésének ellenőrzését önálló ellenőrzés keretében az Állami Számvevőszék már 2013. évben megkezdte. Az intézményi feladat- és szervezeti változások, az ellenőrzések során megtett megállapítások indokolják az ellenőrzés folytatását.

Az ellenőrzés rámutathat a törvényi szabályozás, a belső szabályozás erősségeire, hiányosságaira. Az ellenőrzés hozzájárul a társadalom részéről kiemelt érdeklődéssel kísért téma és a közpénzekkel való gazdálkodás objektív bemutatásához. A transzparencia erősítésével az ellenőrzés növeli a társadalom és a gazdasági szereplők bizalmát az ÁSZ kontroll funkcióját illetően.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

A MAGYAR ÁLLAMKINCSTÁR ELLENŐRZÉSE

A Magyar Államkincstár közigazgatási hatósági tevékenységének, valamint központosított illetmény-számfejtési rendszerének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a Kincstár hatósági tevékenységének ellátása szabályozott és szabályszerű volt-e; megelőzték-e, illetve feltárták-e a jogosulatlan kifizetéseket, azok visszafizetéséről, beszedéséről intézkedtek-e; szabályszerűen alakították-e ki és működtették-e a jogorvoslati és panaszkezelési rendszereket; tettek-e intézkedéseket a korrupciós kockázat csökkentése érdekében; a központosított illetmény-számfejtési rendszer kialakítása és működtetése megfelelt-e az előírásoknak és az adatbiztonsági követelményeknek.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A közigazgatási eljárásról szóló törvény alapelveként fogalmazza meg, hogy a közigazgatási hatóság hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni. A Kincstár hatósági tevékenysége kiterjed az ügyfelek széles körére, felöleli a lakosságot és a közszférát egyaránt.

Az ellenőrzéssel képet kaphatunk arról, hogy a Kincstár hatósági feladatellátása szabályozott-e, eljárásait jogszerűen folytatja-e le, a Kincstár területi szervezetei által folytatott eljárások egységesek-e, a korrupciós kockázatokat kezeli-e. Az ellenőrzés a Kincstár hatósági tevékenységének értékelésével, a jogszabályi és a belső szabályozás esetleges hiányosságainak, valamint az alkalmazott nem szabályszerű eljárás feltárásával és a jó gyakorlatok bemutatásával, a fejlesztendő területek megjelölésével kíván hozzájárulni a szabályszerűbb, tervszerűbb és átláthatóbb feladatellátás elősegítéséhez, ezáltal a jó kormányzáshoz.

A Kincstár hatósági tevékenységének jogszerűsége rövidtávon hatással van az államigazgatás megítélésére, hosszabb távon növeli az államba vetett bizalmat, ösztönözheti a jogkövető magatartást. Az ellenőrzés megállapításaival, javaslataival hozzájárulhat a működés szabályozottságában esetlegesen fellépő hiányosságok kiküszöböléséhez, a Kincstár hatósági tevékenysége állampolgárbarátabbá tételéhez.

A központosított illetmény-számfejtési rendszer értékelésével képet kapunk kialakításának és működésének jogszabályi megfelelőségéről, az adatbiztonsági követelmények érvényesüléséről.

Témasorszám: 22

Az ellenőrzés típusa: megfelelősségi ellenőrzés

Az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy biztosított volt-e az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok (OTKA) stratégia, a kormányzati stratégiai tervdokumentumok és a támogatási célok összhangja; biztosított volt-e a támogatások felhasználásának, az elért kutatási eredményeknek a nyomon követése, mérése és értékelése, valamint az értékelés figyelembe vétele a stratégia tervezés során; az OTKA fejezeti kezelésű előirányzatának tervezése, felhasználása és az arról történő beszámolás szabályszerű volt-e; a pályáztatási rendszerbe épített kontrollok biztosították-e a támogatások szabályszerű felhasználását; a szervezeti átalakítások során az átadás-átvételi eljárások szabályszerűen történtek-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az alapkutatások hozzájárulnak a nemzeti tudásbázis bővítéséhez, erősítik a színvonalas felsőoktatást és fékezik a kutatók elvándorlását. Az alapkutatások gazdasági és társadalmi hasznosulásának érdekében fontos, hogy az állami támogatások felhasználása szabályszerű és átlátható legyen, amely hosszabb távon valós eredményeket generálhat, hozzájárulva a gazdasági növekedéshez. Az OTKA ellenőrzése illeszkedik azoknak az ellenőrzéseknek a sorába, amelyek a kutatás-fejlesztésre fordított közpénzek felhasználásának szabályszerűségéről, átláthatóságáról mondanak véleményt (VM kutatóintézeteinek ellenőrzése, MTA egyes kutatóközpontjainak ellenőrzése, Nemzeti Innovációs Hivatal ellenőrzése).

Az ellenőrzés eredményeképp képet kapunk arról, hogy a Magyarországon végzett alapkutatások legjelentősebb támogatási forrásaként működő OTKA szakmai kezelése, pályázati rendszere biztosítja-e a legkiemelkedőbb kutatások, illetve az azokhoz szükséges feltételek szabályszerű támogatását, az eredményes közpénz felhasználást. Az ellenőrzés eredményei hozzájárulnak az új intézményrendszer szabályszerű működésének kialakításához. Az ÁSZ ellenőrzése rávilágíthat a szabályozásból eredő esetleges problémákra, ezáltal hozzájárulhat a jelenleg átalakuló kutatás-fejlesztési, tudomány-politikai vonatkozású szabályozások fejlesztéséhez. A támogatások eredményes felhasználásának értékelésével kapcsolatos ellenőrzési tapasztalatok hozzájárulhatnak egy megfelelő, jól működő mérési, értékelési rendszer kiépítéséhez az új intézményi keretek között. A szabályszerűségi hibák, kontrollhiányosságok feltárásával az ÁSZ ellenőrzése hozzájárulhat az OTKA programok szakmai kezelésének és a kapcsolódó pénzügyi folyamatoknak a javításához, ezáltal a támogatások jobb hasznosulásához.

Az ÁSZ a támogatási rendszer értékelésével képet adhat a társadalom számára arról, hogy az alapkutatásra fordított közpénzek felhasználása hogyan történik, ezen belül hozzájárul az OTKA szerepének és működésének jobb megértéséhez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A FŐVÁROSI KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS ELLENŐRZÉSE

A fővárosi közösségi közlekedés intézményi átalakításának, a Budapesti Közlekedési Központ (BKK Zrt.) létrehozásának és működése szabályszerűségének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Fővárosi Önkormányzat a jogszabályi előírások figyelembevételével döntött-e a közösségi közlekedés intézményrendszerének átalakításáról, a közfeladat megszervezéséről és annak finanszírozásáról; a főváros szabályszerűen alakította-e ki és gyakorolta-e tulajdonosi jogait; a közfeladatot ellátó BKK Zrt. működése, gazdálkodási és ezen belül vagyongazdálkodási tevékenysége megfelelt-e a jogszabályi és szerződésben foglalt előírásoknak; a Fővárosi Önkormányzat és a BKK Zrt. a közlekedésfejlesztési nagyberuházások előkészítésével kapcsolatos feladatait szabályszerűen látta-e el; valamint hasznosították-e a BKV Zrt. működésének ellenőrzéséről készült korábbi ÁSZ jelentés javaslatait.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A fővárosi közösségi közlekedési rendszer működtetésében az állam jelentős szerepet vállal: 2010 és 2012 között évenként 32,2 milliárd Ft, illetve a 2013. évi 10,0 milliárd Ft támogatáson felül 2011-2013. években összesen 41,3 milliárd Ft rendkívüli támogatást is biztosított, valamint a BKV Zrt. adósságállományának konszolidációja során adott fővárosi készfizető kezesség mögött 67,7 milliárd Ft összegű mögöttes állami garancia áll. A nem tervezett állami támogatások, illetve a garanciavállalással kapcsolatos potenciális költségvetési kiadások befolyásolhatják az államháztartási hiányt, és így közvetett módon hatást gyakorolnak az államadóságra.

Az ellenőrzés hasznosulásaként képet kapunk a fővárosi közösségi közlekedés 2010. évi intézményi átalakításának, a BKK Zrt. létrehozásának és működésének, a tervezett közlekedésfejlesztési nagyberuházások előkészítésével kapcsolatos feladatellátásnak a szabályosságáról, az önkormányzati (nemzeti) vagyonnal való felelős, értékmegőrző gazdálkodás érvényesüléséről, a tulajdonosi és a belső ellenőrzésnek a társaság szabályos gazdálkodásához való hozzájárulásáról.

Megállapításaink, következtetéseink alapul szolgálnak a fővárosi közösségi közlekedés 2010. évi intézményi átalakításának, a BKK Zrt. szerepének és működésének értékeléséhez, az esetleges jogszabályi változtatások kezdeményezéséhez. Budapest Főváros Önkormányzatának segítséget nyújthatnak a fővárosi közösségi közlekedés 2010. évi intézményi átalakítása, valamint a tervezett beruházások előkészítése szabályosságának megítéléséhez, a BKK Zrt. működésének értékeléséhez. Ellenőrzésünk hozadékát jelentheti továbbá az állami szerepvállalással járó kockázatokra történő figyelemfelhívás, továbbá a társadalom számára jelzi, hogy közpénz ezen a területen sem maradhat ellenőrizetlenül.

Témasorszám: 24

Az ellenőrzés típusa: megfelelési ellenőrzés

ADÓBESZEDÉSI ELJÁRÁSOK ELLENŐRZÉSE

Egyes adóbeszedési tevékenységekkel kapcsolatos feladatellátás szabályszerűségének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a NAV személyi jövedelemadóval kapcsolatos egyes tevékenységei szabályozottak és szabályszerűek volt-e; a feladatok szabályszerű ellátását biztosító belső kontrollok kiépítése és működtetése a jogszabályoknak és egyéb szabályozó eszközöknek megfelelt-e; a NAV a magánszemélyek jövedelmének a kettős adóztatása elkerülésével kapcsolatos feladatait a nemzetközi egyezmények és a hatályos hazai jogszabályok előírásai figyelembe vételével, szabályszerűen látta-e el; a kamatjövedelmekből a kifizetők által levont adó teljes körű realizálása érdekében kiépítettek és működtettek-e adatszolgáltatási, ellenőrzési és nyomon követési rendszert.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az adóhatóság feladatellátását érintő ellenőrzéseit az ÁSZ szisztematikus terv szerint végzi. Az államháztartásnak az általános forgalmi adót követően a legnagyobb összegű bevétele a személyi jövedelemadóból származik. A személyi jövedelemadó rendszer több millió adóalanyt érint. Az adóbevallást és az ehhez kapcsolódó kontroll adatszolgáltatásokat évente kell teljesíteni, ebből adódóan azok feldolgozása és ellenőrzése a NAV részéről rövid idő alatt nagy mennyiségű feladat elvégzését teszi szükségessé. A személyi jövedelemadó bevallási és visszaigénylési rendszerét átfogóan utoljára 2004-ben értékelte az ÁSZ. Az állami adóhatóság kamatjövedelmek utáni adóból származó bevételek beszedése érdekében tett intézkedéseinek értékelésére célzottan még nem került sor. Nem rendelkezünk információval arra vonatkozóan sem, hogy a NAV adóztatási feladatainak ellátása során a kettős adóztatás elkerülését célzó nemzetközi egyezmények figyelembevételével jár-e el.

A közpénzeket felhasználó és a költségvetési bevételek legmeghatározóbb részének biztosításáért felelős NAV feladatellátásának szabályszerűségére vonatkozó megállapításaink segítséget nyújthatnak az Országgyűlés törvényhozói munkájában, hozzájárulhatnak a jó kormányzás gyakorlatának erősítéséhez. Az ellenőrzés során feltárt hiányosságok és kockázatok hozzájárulhatnak a „jó gyakorlatok” terjesztéséhez. Az ellenőrzés biztosítja a társadalom részéről kiemelt érdeklődéssel kísért téma objektív bemutatását. Az ÁSZ nyilvános jelentése segítségével a társadalom átfogó képet alkothat arról, hogy az állami adóhatóság tevékenysége, a személyi jövedelemadó bevallások feldolgozása, ellenőrzési rendszere elősegíti-e a személyi jövedelemadóból, és ezen belül kiemelten a kamatadóból származó költségvetési bevételek teljes körű realizálását, amely növelheti a társadalom és a gazdasági szereplők ÁSZ ellenőrző tevékenységével szembeni bizalmát.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

AZ ADATVÉDELEM ELLENŐRZÉSE

Az adatvédelem hazai keretrendszerének és egyes kiemelt adatnyilvántartások ellenőrzése nemzetközi együttműködés keretében

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy megvalósult-e az adatvédelem hazai keretrendszere, és az ellenőrzésre kiválasztott adatfeldolgozó szervezetek megfelelően alkalmazzák-e a biztonságos adatkezelésre, az adatkezelések kiszervezésére és különösen a személyes adatok és a nemzeti adatvagyon védelmére irányuló előírásokat.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A közigazgatási szervezetek kezelik az ország legnagyobb és legjelentősebb adatnyilvántartásait (polgárok személyi és lakcím adatai, cégnyilvántartás, egészségügyi- és nyugdíjnyilvántartás stb.). Ezen adatnyilvántartások biztonságos és folyamatos működése, az adatok magas szintű védelme nélkülözhetetlen a mind a közigazgatás, mind a gazdaság folyamatos működtetéséhez.

Az adatvédelem kérdésére az európai, és így a magyar közvélemény is általában érzékenyen reagál. Az ellenőrzés várható eredménye, hogy átfogó értékelést ad az Országgyűlés és az állampolgárok számára a magyar adatvédelem aktuális helyzetéről, és rámutat azokra a pontokra, ahol a kontrollok fejlesztése szükséges a jogszabályokban elvárt adatvédelmi szint eléréséhez. Az ÁSZ az ellenőrzéssel felhívja a figyelmet arra, hogy az átláthatóságra való törekvés, mint fő cél mellett az államnak mindig figyelemmel kell lennie az adatokkal való felelős gazdálkodásra, a közszféra, az állampolgárok és vállalkozások adatainak védelmére.

Az adatvédelem ellenőrzése az EUROSAI IT Munkacsoporttal való együttműködés keretében végzett párhuzamos ellenőrzés az adatvédelem aktuális helyzetéről, amely az ÁSZ stratégiájában foglaltak szerint hozzájárul az aktív szerepvállaláshoz a nemzetközi ellenőrzésszakmai közéletben, továbbá segíti a „jó kormányzást”, illetve támogatja a felelősségteljes, következményekkel járó, a jognak érvényt szerző közigazgatási működést.

Témasorszám: 26

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK

Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodásának, működésének ellenőrzése, valamint az egyházak által fenntartott felsőoktatási intézmények részére az államháztartásból juttatott támogatások felhasználásának ellenőrzése (harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy szabályos volt-e az állami felsőoktatási intézmények pénzügyi és vagyongazdálkodása, biztosított volt-e a vagyonnal való felelős gazdálkodás követelményének érvényesülése, jogszabályi előírásoknak megfelelően működött-e a belső kontrollrendszer; az irányító szerv tevékenysége a jogszabályi előírásoknak megfelelt-e, valamint az, hogy az egyházak által fenntartott, illetve működtetett felsőoktatási intézmények részére az államháztartásból juttatott, nem hitéleti célra biztosított támogatás felhasználása szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodását – az Áht. előírásai mellett – a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény előírásai határozták meg. A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény, valamint az ÁSZ-ról szóló törvény előírása szerint az egyházak számára nem hitéleti célra nyújtott költségvetési támogatás felhasználásának törvényességi szempontú ellenőrzése az ÁSZ feladata. Ellenőrzésünk – mindkét intézménycsoport esetében – 2010-től a helyszíni ellenőrzés megkezdéséig pénzügyileg lezárt időszak vonatkozásában a közpénzfelhasználásának szabályszerűségére terjed ki.

Az ellenőrzés eredményének hasznosulásaként képet kapunk a felsőoktatási intézményekben kialakult pénzügyi helyzetről; a kormány által kirendelt költségvetési (fő) felügyelői rendszer működésének tapasztalatairól; az oktatási és egyéb tevékenységek és költségelszámolások elhatárolásáról, átláthatóságáról és szabályosságáról. A felsőoktatási intézmények gazdálkodási szabadságának pénzügyi és vagyoni helyzetre gyakorolt hatásairól, a vagyonnal való felelős, értékmegőrző gazdálkodás érvényesüléséről, továbbá a belső kontrollrendszer működéséről. Az egyházi felsőoktatási intézmények esetében bemutatja az államháztartásból számukra juttatott források felhasználásának szabályszerűségét. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad a gazdálkodása kereteinek kialakításáról, a működésében fellépő hiányosságokról, javaslataival hozzájárul azok kiküszöböléséhez és a jó kormányzáshoz. A törvényalkotás számára összegzett tapasztalatok állnak rendelkezésre a felsőoktatási intézmények döntéseinek, gazdálkodásának szabályszerűségéről, amelyek alapján – indokolt esetben – jogszabály-módosítás kezdeményezhető. Az integritás kultúra kialakítása hozzájárul az elszámoltathatóság és átláthatóság érvényesítéséhez, egyben támogatja a szervezet védettségét a korrupciós kitétséggel szemben, valamint annak megelőzése is irányítottabbá válik. A társadalom számára jelzi, hogy közpénz nem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálásában.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése (második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megítélése, hogy az ellenőrzött intézményre vonatkozó irányító szervei feladatellátás a jogszabályi előírások betartásával történt-e; az intézménynél a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése szabályszerű volt-e; kialakították-e az erőforrásokkal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodáshoz szükséges követelményeket, megvalósították-e azok számonkérését, ellenőrzését; az intézmény pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és belső szabályzatainak; az intézmény átalakításának vagy átszervezésének lebonyolítása szabályszerűen történt-e. A teljesítményellenőrzés feltételeinek fennállása esetén az ellenőrzés célja annak értékelése is, hogy a gazdálkodás folyamatában a gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi követelmények kialakítása és működtetése eredményes volt-e, és az azok érvényesítéséről kiadott vezetői nyilatkozat helytálló volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 1. § (3) bekezdése alapján „az Állami Számvevőszék általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel és az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését”, az 5. § (3) bekezdése szerint az ÁSZ ellenőrzi az államháztartásból származó források felhasználását a központi költségvetésből gazdálkodó szervezeteknél, intézményeknél. Az ÁSZ egyes szervezetek esetében az Országgyűlés munkájának támogatása érdekében szűkített tartalommal ellenőrzi az intézmény pénzügyi és vagyongazdálkodását, valamint a belső kontrollrendszer kialakítását és működtetését.

A közpénzek felhasználásában meghatározó, központi alrendszerbe tartozó intézmények pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenységük és/vagy feladatellátásuk súlya miatt jelentős hatást gyakorolhatnak a költségvetés egyensúlyának fenntartására. Hatással vannak továbbá az állami vagyonnal való gazdálkodás minőségére, a kormányzati (szak)politikák végrehajtására, illetve közfeladat ellátásuk vonatkozásában az állampolgárok életminőségére, jogaik és kötelezettségeik gyakorlására. Indokolt ezért, hogy az ÁSZ ezen intézmények pénzügyi és vagyongazdálkodását, az esetleges átalakulások szabályszerűségét rendszeresen ellenőrizze több évre kiterjedően.

Az ellenőrzés szűkített tartalommal, és eltérő ellenőrzés időszakkal kerül lefolytatására, amennyiben azt az egyes területeken beazonosított kockázatok indokolják.

Az ellenőrzések eredményeként nemcsak az ellenőrzött intézmények gazdálkodása javulhat, hanem átfogó képet kaphatunk a központi alrendszerbe tartozó költségvetési szervek gazdálkodásának hiányosságairól, de a jó gyakorlatokról is. Ellenőrzéseivel, javaslataival és megállapításaival az ÁSZ elősegítheti a költségvetési szervek pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályozásának javítását és hozzájárulhat a jó kormányzáshoz. Az ellenőrzés egyben hozzájárul az eredményszemléletű számvitel bevezetésével összefüggő feladatokra való felkészüléshez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének ellenőrzése (második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a tulajdonosi jogok gyakorlása szabályszerű volt-e; a gazdálkodó szervezet által ellátott feladat bevételei, ráfordításai elszámolásának, és vagyongazdálkodási tevékenységének szabályozása megfelelt-e a jogszabályi és a tulajdonosi előírásoknak és azok végrehajtása szabályszerű volt-e; biztosítva volt-e a közfeladatok átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében a közszolgáltatás díjának megalapozottsága szabályszerű önköltségszámítással; a vagyonváltozást eredményező döntések esetében a tulajdonosi jogok gyakorlója és a gazdálkodó szervezet szabályszerűen jártak-e el, a gazdálkodó szervezet épített-e ki és működtetett-e információs rendszert a szabályszerű vagyongazdálkodás érdekében; a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadósságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfelelnek-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Európai Unióban 1994. év óta hatályos túlzott hiány eljárás mindig kihívást jelentett a tagállamok számára. Kiemelten fontosak a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek.

Az állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk jellemzően a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága. A közszolgáltatási árképzés megalapozottsága és az éves elszámoltatás feltételeinek kialakítása a megrendelő és az állami tulajdon ellenőrzése során nagy hangsúlyt kap. A közszolgáltatás árában és annak támogatásában meg kell jelennie az önköltségszámítás szempontjainak, amely biztosítja a működés fenntarthatóságát (eszközpótlást) is.

Az ellenőrzés rámutathat az állami tulajdonú közszolgáltatást végző gazdálkodó szervezetek gazdálkodási tevékenységével, valamint az államháztartásból származó források felhasználásával kapcsolatos jó gyakorlatokra és szabálytalanságokra. Felhívhatja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges feltételek hiányosságaira, hozzájárulhat az államháztartáson kívüli, de (közvetlenül vagy közvetve) állami vagyont használó gazdálkodó szervezetek tevékenységének átláthatóságához. Ellenőrzésünk eredményeképpen javaslatainkkal, megállapításainkkal hozzájárulhatunk a közvagyonnal való gazdálkodás átláthatóságának, elszámoltathatóságának javításához.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A HELYI NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATOK GAZDÁLKODÁSA

A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodási keretei és az önkormányzati működés feltételei, települési önkormányzat általi kialakításának és biztosításának ellenőrzése (harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzatok működési és gazdálkodási kereteinek kialakítása, az önkormányzati működés feltételeihez, gazdálkodásához kapcsolódóan a települési önkormányzat polgármesteri hivatala kötelező feladatellátása megfelelt-e a jogszabályoknak. A helyi nemzetiségi önkormányzat működési és gazdálkodási kereteinek kialakítása és működése erősítette-e az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés során értékeljük a települési önkormányzat polgármesteri hivatala feladatellátásának megfelelőségét a helyi nemzetiségi önkormányzat működési és gazdálkodási kereteinek kialakítása, működésének, gazdálkodásának biztosítása területén. Értékeljük az együttműködési megállapodás meglétét, tartalmi megfelelőségét. Minősítjük a helyi nemzetiségi önkormányzat működése, gazdálkodása szabályozottságának és a belső kontrollrendszere kialakításának megfelelőségét. Bemutatjuk azokat a lényeges szabályozási hiányosságokat, amelyek miatt az ellenőrzött kulcskontrollok (teljesítésigazolás, érvényesítés) nem nyújtanak elegendő védelmet a lehetséges hibákkal szemben. Rámutatunk arra, ha a kulcskontrollok valamely hibát nem előznek meg, nem tárnak fel vagy nem javítanak ki, valamint minősítjük működésük megfelelőségét. Értékeljük továbbá, hogy az adott települési önkormányzat biztosította-e a helyi nemzetiségi önkormányzat vonatkozásában a belső ellenőrzést a jogszabályi előírásoknak megfelelően.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A „helyi nemzetiségi önkormányzatok” gyűjtőfogalom, magában foglalja mind a települési nemzetiségi önkormányzatok, mind pedig a területi nemzetiségi önkormányzatok teljes körét. Gazdálkodásukra és támogatási rendszerükre vonatkozó jogszabályok az utóbbi években jelentős változásokon mentek át. A nemzetiségek helyzete, támogatása mind hazai, mind Európai Unió szinten kiemelt figyelmet kap napjainkban.

Az ellenőrzések eredményeként a törvényalkotás számára következtetést lehet levonni arról, hogy a nemzetiségi önkormányzatok működési, gazdálkodási feltételeinek, a belső kontrollrendszerük, illetve belső ellenőrzési rendszerük székhely települési önkormányzatok hivatalai általi kialakítására és működtetésére vonatkozó – jelenlegi, differenciálás nélküli – jogszabályi előírások reális követelményeket támasztanak-e az eltérő adottságú települési és helyi nemzetiségi önkormányzatok esetében, illetve indokolt-e esetleges jogszabályi módosítás kezdeményezése. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad működése, gazdálkodása, belső kontrollrendszere és belső ellenőrzése kialakításában és működtetésében lévő hiányosságokról, javaslataival hozzájárul azok kiküszöböléséhez, amely csökkentheti a későbbi ellenőrzések gyakoriságát. Az ellenőrzés megállapításait és javaslatait más szervezetek is hasznosíthatják a rendezett gazdálkodási keretek kialakításához, működtetéséhez. A társadalom számára jelzi, hogy a jelentős számú nemzetiségi önkormányzat gazdálkodása, illetve működéséhez felhasznált közpénz nem maradhat ellenőrizetlenül.

Témasorszám: 30

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATOK BELSŐ KONTROLLRENDSZERE

Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának és működtetésének ellenőrzése (negyedik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakítása, továbbá egyes elemeinek működtetése, valamint a belső ellenőrzés működése biztosította-e az önkormányzatnál a közpénzfelhasználás szabályosságát. A belső kontrollrendszer kialakítása és működése erősítette-e az integritás szemlélet érvényesülését. Az ellenőrzés során értékeljük a belső kontrollrendszer kialakításának és működtetésének megfelelőségét. Fennállásuk esetén bemutatjuk azokat a lényeges szabályozási hiányosságokat, amelyek miatt az ellenőrzött kulcskontrollok nem nyújtanak elegendő védelmet a lehetséges hibákkal szemben. Rámutatunk arra, ha a kulcskontrollok valamely hibát nem előznek meg, nem tárnak fel vagy nem javítanak ki, valamint minősítjük működésük megfelelőségét. Értékeljük továbbá, hogy az adott önkormányzat biztosítja-e a belső ellenőrzés jogszabályi előírásoknak megfelelő működését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartási rendszer jogi szabályozása 2012. január 1-jétől átalakult. Az államháztartási belső kontrollrendszer elemei és a költségvetési szervek szabályozási, működési kötelezettségei tartalmukat tekintve alapvetően nem változtak, azonban a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő belső kontrollrendszer módosult.

Az ellenőrzés eredményeképp a törvényalkotás számára következtetést lehet levonni arról, hogy a belső kontrollrendszer kialakítására és működtetésére vonatkozó – jelenlegi, differenciálás nélküli – jogszabályi előírások reális követelményeket támasztanak-e az eltérő adottságú települési önkormányzatok esetében, illetve indokolt-e esetleges jogszabályi módosítás kezdeményezése. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad a belső kontrollrendszer kialakításában és működésében lévő hiányosságokról, javaslataival hozzájárul azok kiküszöböléséhez, amely csökkentheti a későbbi ellenőrzések gyakoriságát. Az ellenőrzés megállapításait és javaslatait más szervezetek is hasznosíthatják a rendezett gazdálkodási keretek kialakításához. A társadalom számára jelzi, hogy közpénz nem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálásában.

Az ellenőrzés típusa: megfelelősségi ellenőrzés

AZ ÖNKORMÁNYZATOK GAZDASÁGI TÁRSASÁGAI

Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok közfeladat ellátását érintő gazdálkodási tevékenysége szabályszerűségének ellenőrzése (második szakasz)

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy az önkormányzat a jogszabályi előírások figyelembevételével döntött-e az ellenőrzésre kerülő közfeladat megszervezéséről; az önkormányzat/tulajdonosi joggyakorló szabályszerűen gyakorolta-e a tulajdonosi jogokat; a gazdasági társaság közfeladat-ellátása bevételeinek, ráfordításainak elszámolása, és vagyongazdálkodási tevékenysége megfelelt-e a jogszabályi, illetve a közszolgáltatási/vagyonkezelési szerződésben foglalt tulajdonosi előírásoknak, azok végrehajtása szabályszerű volt-e; a gazdasági társaság kötelezettségállománya jelent-e kockázatot a működésre, illetve a közfeladat ellátásra; valamint a közfeladatok átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében biztosítva volt-e a közszolgáltatás díjának megalapozottsága szabályszerű önköltségszámítással; az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadósságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfelelnek-e.

Az ellenőrzés szűkített tartalommal, és eltérő ellenőrzés időszakkal kerül lefolytatására, amennyiben azt az egyest területeken beazonosított kockázatok indokolják.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok teljes körű ellenőrzésének lehetőségét az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2011. január 1-jétől hatályos módosítása teremtette meg. A közfeladatot ellátó gazdasági társaságok ellenőrzése kiemelten fontos a vagyon megőrzése, megóvása érdekében, valamint a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek esetében, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek. A közfeladat-ellátásra vonatkozó ágazati jogszabályok változása érintette a közfeladat-ellátási szerződések tartalmát, a közszolgáltatás díjának megállapítását, a vagyonelemek nyilvántartását. A közfeladat ellátás költségeinek, ráfordításainak alakulása, színvonala hatással van a lakosság elégedettségére.

Ellenőrzéseink feltárhatják, hogy az önkormányzat közfeladat-ellátási kötelezettségének szabályszerűen tett-e eleget, a feladatellátáshoz rendelt köztulajdon működtetését a tulajdonostól elvárható gondossággal szervezte-e meg, a feladatot ellátó gazdasági társaság a közszolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával, folyamatosan biztosította-e a közfeladat ellátását. Az ellenőrzés eredményeképp meghatározhatóvá válnak a költségvetési hiányt befolyásoló szervezetek kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. Az ellenőrzés rávilágíthat arra, hogy a gazdasági társaság a köztulajdon használatával biztosította-e a szolgáltatás folytatásának feltételeit. Az önkormányzat tulajdonosi felügyelete hozzájárult-e a közfeladat szabályszerű ellátásához. A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegítheti a meglévő hibák megszüntetését. A jó gyakorlatok bemutatásával az ÁSZ hozzájárulhat a követendő megoldások megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Témasorszám: 32

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

Az önkormányzatok pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelőségének ellenőrzése (második szakasz)

Az ellenőrzés célja: az önkormányzat pénzügyi és vagyoni helyzetének, a gazdálkodás szabályosságának megítélése a költségvetési tervezés, a pénzügyi egyensúly megteremtése, az éves költségvetési beszámolás, a vagyongazdálkodás, a vagyon számbavétele, a gazdasági események elszámolása, és a pénzgazdálkodás szabályszerűsége alapján; valamint annak értékelése, hogy kialakított-e az önkormányzat az erőforrásokkal való szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges követelményeket, megvalósította-e azok számon kérését, ellenőrzését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartás önkormányzati alrendszerének közpénz felhasználása, az önkormányzatok által ellátott közfeladatok és önként vállalt feladatok sokrétűsége, valamint a feladatellátáshoz rendelt vagyon nagyságrendje indokolja, hogy az ÁSZ ellenőrzéseket folytasson a pénzügyi és vagyongazdálkodás területén. Az ÁSZ az önkormányzatok ellenőrzését a pénzügyi helyzet megítélésével 2011-ben indította el, és a nagy vagyonnal rendelkező, magas kockázatú önkormányzatok esetében a vagyongazdálkodás ellenőrzésével folytatta. Az elmúlt időszakban az önkormányzati gazdálkodás kockázatai beépítésre kerültek az ellenőrzött önkormányzatok kiválasztási rendszerébe. Az elmúlt 4 év ellenőrzéseinek tapasztalatai megmutatták, hogy továbbra is indokolt az egyrészt elemző, értékelő, a pénzügyi helyzet kockázatát is minősítő, másrészt a pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenység szabályszerűségét értékelő ÁSZ ellenőrzések folytatása.

Ellenőrzéseink hozzájárulnak az önkormányzatok pénzügyi helyzetének pontosabb megítéléséhez azáltal, hogy a pénzügyi helyzetet a vagyoni helyzettel együtt értékeljük, amelyek együttesen határozzák meg az önkormányzatok fejlesztési képességét, és gyakorolnak hatást a feladatellátásra. Feltárjuk az önkormányzati gazdálkodást meghatározó szabályozások összhangjának hiányosságait, a szabályozással nem érintett gazdálkodási területeket, valamint a pénzügyi és vagyongazdálkodás esetleges szabálytalanságait. Beazonosítjuk a pénzügyi egyensúlyi helyzet megbomlásakor a kiváltó okok mellett azok kialakulását is. Bemutatjuk az adósságkonszolidáció önkormányzat általi végrehajtásának szabályszerűségét, az adósságállomány újratermelődésének elkerülése érdekében hozott szigorító szabályozások eredményességét. Az ellenőrzés kitér a gazdálkodáshoz kapcsolódó integritás kontrollok meglétének és működésének ellenőrzésére is.

A pénzügyi és vagyongazdálkodás szabályszerűségének ellenőrzése által a megállapításokkal összefüggő javaslatok hasznosítása esetén javul az önkormányzat gazdálkodásának szabályozottsága, valamint a „jó gyakorlatok” terjesztésén keresztül azok az önkormányzatok is átvehetik a pozitív példákat, ahol nem végez ellenőrzést az ÁSZ. Ellenőrzéseink eredményeképpen javaslatokat fogalmazhatunk meg az önkormányzatok pénzügyi egyensúlya fenntartásával kapcsolatos problémák rendszerszemléletű kezelésére, felszámolására.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

AZ ÖNKORMÁNYZATOK BELSŐ KONTROLLRENDSZERE

Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának, egyes kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés működésének ellenőrzése (rövidített program)

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a jogszabályi előírásoknak megfelelően alakították-e ki és működtették-e a belső kontrollrendszert; biztosították-e a belső ellenőrzés szabályos működését; kialakították-e az erőforrásokkal való szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges követelményeket, megvalósították-e azok számonkérését, ellenőrzését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ 2012-ben kezdte meg az önkormányzatok belső kontrollrendszerének célirányos ellenőrzését. A belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése nélkül nem valósítható meg a közpénzek szabályos, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználása. A megfelelő belső kontrollrendszer csökkenti a hibák és a szabálytalanságok kockázatát. A végrehajtott ellenőrzések tapasztalatai, a szabályozási háttér változása indokoltá tették egy szűkített, a belső kontrollrendszer lényeges elemeire irányuló ellenőrzés kidolgozását.

Az ellenőrzésekkel javul az önkormányzatok belső kontrollrendszerének szabályozottsága, működésének megfelelősége. A hozzáadott érték közvetlenül jelentkezhet azoknál az önkormányzatoknál, amelyeknél az ÁSZ elvégzi az ellenőrzést. A közvetett hatásként az ellenőrzések hozzájárulhatnak az önkormányzati beszámolók szempontjából kockázatos területek feltárásához, a „jó gyakorlat” elterjesztésével azok az önkormányzatok is átveszik a pozitív példákat, ahol nem végez ellenőrzést az ÁSZ.

A közintézmények integritás alapú kultúrájának kialakítása, megerősítése és működése szorosan összefügg a belső kontrollrendszer működésével, ezért az ellenőrzés kitér a gazdálkodáshoz kapcsolódó integritás kontrollok meglétének és működésének ellenőrzésére is. A kiválasztott kulcskontrollok a csalás és korrupciós kockázatok megelőzésében, illetve feltárásában is hangsúlyos szerepet játszanak, így hatékonyabbá és eredményesebbé válhat a korrupció elleni fellépés.

Témasorszám: 34

Az ellenőrzés típusa: megfelelősségi ellenőrzés

Az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodása megfelelőségének ellenőrzése (egyszerűsített pénzügyi modul)

Az ellenőrzés célja: az önkormányzatok pénzügyi helyzetének, a gazdálkodás szabályosságának megítélése a költségvetési tervezés, a pénzügyi egyensúly megteremtése, az éves költségvetési beszámolás, a pénzgazdálkodás szabályszerűsége alapján.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ az önkormányzatok ellenőrzését a pénzügyi helyzet megítélésével indította el 2011-ben. Az elmúlt négy év ellenőrzéseinek tapasztalatai megmutatták, hogy továbbra is indokolt az egyrészt elemző, értékelő, a pénzügyi helyzet kockázatát is minősítő, másrészt a pénzügyi gazdálkodási tevékenység szabályszerűségét értékelő ÁSZ ellenőrzések folytatása.

Az ellenőrzések összegző értékelése hozzájárul a „jó kormányzáshoz” azzal, hogy rámutat az önkormányzatok gazdálkodásának kockázatos területeire, felhívja a figyelmet az önkormányzati gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok lehetséges ellentmondásaira, egyben javaslatot tesz azok módosítására. Az adott önkormányzat vonatkozásában pedig a megállapításokkal összefüggő javaslatok hasznosítása esetén javul az önkormányzat gazdálkodásának szabályozottsága. Az ellenőrzést korlátozó körülményként kell figyelembe venni az önkormányzati feladatok megváltozásával járó hatásokat.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Utóellenőrzések

Az ellenőrzöttek által tett intézkedésekben kifejeződik az ellenőrzési munka eredményessége, hatásossága, ezért az ÁSZ nem fejezheti be a munkáját azzal, hogy az ellenőrzései alapján ismerteti megállapításait és megteszi javaslatait, ajánlásait.

Az ellenőrzések hatásának mérésével és értékelésével, a javaslatok megvalósításának nyomon követésével, valamint a célzott utóellenőrzések rendszere kialakításával segíti az ÁSZ az átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás megteremtését. Ennek érdekében egyrészt figyelemmel kíséri valamennyi számvevőszéki ellenőrzési jelentésben foglalt megállapításra az ellenőrzöttek által tett intézkedést, másrészt utóellenőrzéseket végez.

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az ÁSZ jelentésben foglalt javaslatokra az ellenőrzöttek készítettek-e intézkedési terveket, illetve az ellenőrzött által összeállított intézkedési tervben meghatározott feladatokat végrehajtották-e.

Ellenőrzési terveinkben szereplő ellenőrzéseinket követő utóellenőrzéseink mind az ellenőrzött szervezet, mind a társadalom vonatkozásában erősítik az ÁSZ ellenőrzések tekintélyét, fokozzák a fegyelmet és igazolják, hogy lejárt a következmények nélküli ellenőrzések időszaka.

Az utóellenőrzéseket önállóan, vagy ellenőrzéshez kapcsolódóan, annak részeként végezzük.

II.

TÖRVÉNY SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ÉS EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: megfelelési ellenőrzés

2014. ÉVI ZÁRSZÁMADÁS

Magyarország 2014. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak ellenőrzése, hogy a központi költségvetés bevételi és kiadási előirányzatainak végrehajtása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak, az tartalmaz-e lényeges hibát. Az államháztartás bevételeit a központi költségvetésről szóló törvényben megfogalmazott célokkal összhangban, a közpénzekkel való gazdálkodás jogszabályi követelményeinek megfelelően használták-e fel, a törvényjavaslat valósághűen mutatja-e be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat, információkat; a költségvetés végrehajtásában jog- és hatáskörrel rendelkezők a 2014. évi központi költségvetésben meghatározott pénzügyi keretek között szabályszerűen gazdálkodtak-e a közpénzekkel; a költségvetés végrehajtásáról készített törvényjavaslat tartalma, szerkezete megfelel-e a törvényi előírásoknak; az Alaptörvény és a Stabilitási törvény államadósságra vonatkozó előírásai érvényesültek-e.

Az ellenőrzés kiterjed a 2015. évi költségvetési folyamatok nyomon követésére, kiemelten az államadósság alakulására ható tényezők monitoringjára is.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével annak elősegítése, hogy az Országgyűlés a zárszámadási törvény elfogadásával kapcsolatban megalapozott döntést hozhasson.

Ellenőrzésünk átfogó és objektív képet ad a 2014. évi zárszámadási törvényjavaslat megfeleléséről és a törvényjavaslatban szereplő adatok megbízhatóságáról.

Témasorszám: 37

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

KAMPÁNYPÉNZEK ELLENŐRZÉSE

A 2014. évi országgyűlési képviselő-választási kampányokra fordított pénzeszközök elszámolásának ellenőrzése a Magyar Államkincstárnál, a jelölő szervezeteknél és az egyéni jelölteknel

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az országgyűlési választásokon képviselőre jutott, valamint az országgyűlési választásokon képviselőre nem jutott, de más jelölt, vagy jelölő szervezet kérelmére ellenőrzött egyéni jelöltek, továbbá az országgyűlési képviselőre jutott, valamint az országgyűlési választásokon képviselőre nem jutott, de más jelölt, vagy jelölő szervezet kérelmére ellenőrzött pártlistát állító pártok és nemzetiségi listát állító országos nemzetiségi önkormányzatok (jelölő szervezetek) betartották-e a az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló törvény előírásait.

Ennek keretében ellenőrizni kell: Az országgyűlési választásokon képviselőre jutott egyéni jelöltek, továbbá országgyűlési képviselőre nem jutott, kérelem alapján ellenőrzendő egyéni jelöltek, vagy a Kftv. 2/A. § (1) bekezdése szerinti lemondás esetén a pártok a Kftv. 1. §-ban foglaltak szerinti egymillió forint összegű, központi költségvetésből juttatott támogatást a választási kampányidőszakban, a választási kampánytevékenységgel összefüggő dologi kiadások finanszírozására fordították-e. Az országgyűlési választásokon képviselőre jutott jelölő szervezetek, továbbá országgyűlési képviselőre nem jutott, kérelem alapján ellenőrzendő jelölő szervezetek a Kftv. 3. § és 4. §-ai szerinti, központi költségvetésből juttatott támogatást a választási kampányidőszak alatt, a választási kampánytevékenységgel összefüggő kiadások finanszírozására fordították-e. Az országgyűlési választásokon képviselőre jutott egyéni jelöltek és képviselőre jutott jelölő szervezetek jelöltjeikkel együtt, valamint a képviselőre nem jutott, kérelem alapján ellenőrzendő egyéni jelöltek és jelölő szervezetek betartották-e a Kftv. 7. § (1) bekezdésében meghatározott, jelöltenkénti ötmillió forint összeghatárt. Az országgyűlési választásokon képviselőre jutott pártok, mint jelölő szervezetek, valamint a képviselőre nem jutott, kérelem alapján ellenőrzendő pártok a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény 4. §-ában meghatározott forrásokat vették-e igénybe a választási kampányidőszak alatt, a választási kampánytevékenységgel összefüggő kiadások finanszírozására.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: a fentiekben meghatározott előírások betartásának ellenőrzése a Kftv. 8/B. § (1) bekezdésében, valamint a 9. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az Állami Számvevőszék feladata. A Kftv. idézett rendelkezései szerint a választásra fordított állami és más pénzeszközök fentiek szerinti felhasználását az Állami Számvevőszék a választást követő egy éven belül a képviselőre jutott jelöltek és jelölő szervezetek tekintetében hivatalból, egyéb jelöltek és jelölő szervezetek tekintetében más jelölt, vagy jelölő szervezet indokolt kérelmére ellenőrzi.

Az ellenőrzést az a garanciális követelmény indokolja, hogy az egyéni jelöltek és jelölő szervezetek gazdálkodásának törvényességi ellenőrzése biztosított legyen.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2014. évi megosztásáról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata

Az ellenőrzés célja: a Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2014. évi megosztása szabályszerűségének megítélése.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek körét, valamint a forrásmegosztás szabályait a Fővárosi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló CXXXIII. törvény határozza meg. A törvény előírása alapján a Fővárosi Önkormányzat tárgyévre vonatkozó forrásmegosztási rendeletét az ÁSZ felülvizsgálja. Ha az ÁSZ megállapítja, hogy a Fővárosi Önkormányzat vagy valamely kerületi önkormányzat jogosulatlan forráshoz jutott vagy az őt jogszerűen megillető forrásnál alacsonyabb összegben részesült, ennek mértékével a forrásmegosztási törvény alapján meghatározott, a felülvizsgálat lezárását követő évi forrásmegosztást a fővárosi önkormányzat rendeletében módosítja.

Az ellenőrzés várható hasznosulását négy szinten tervezzük. A törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre a forrásmegosztás szabályozásáról, a forrásmegosztási rendelet szabályszerűségéről, következtetés vonható le arra, hogy indokolt-e jogszabályi módosítás kezdeményezése. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad a forrásmegosztás végrehajtásának szabályosságáról, javaslataival hozzájárul az esetleges hiányosságok kiküszöböléséhez. A társadalom számára jelzi, hogy a közpénz tervezett megosztása sem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálására. Az ÁSZ szervezetén belül lehetőség nyílik arra, hogy az intézmény erősítse hozzáadott értéket teremtő elemző tevékenységét és tanácsadó szerepét.

Témasorszám: 39

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

VÉLEMÉNY A 2016. ÉVI KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSRŐL

Vélemény Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a központi költségvetési törvényjavaslat összeállítása megfelel-e a jogszabályi előírásoknak; Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat bevételi és kiadási előirányzatait, valamint a költségvetési évet követő három év tervezett előirányzatainak keretszámait a makrogazdasági előrejelzéseket is figyelembe véve tervezték-e meg; biztosítják-e a tervezésnél alkalmazott módszerek, háttérszámítások, hatástanulmányok, valamint az állami feladatrendszer és szabályozók javasolt módosításai a törvényjavaslat megalapozottságát; teljesültek-e a Tervezési Tájékoztatóban megfogalmazott követelmények; az Alaptörvényben és a Stabilitási törvényben foglaltak alapján érvényesül-e államadósság-szabály; biztosított-e az összhang a törvényjavaslat és a kormányzati programok részét képező tervek között; a tervezett előirányzatok tartalmazzák-e a közfeladatok ellátásához szükséges kiadásokat; számításba vették-e az EU tagság pénzügyi, gazdasági hatásait.

A 2015. évi költségvetés végrehajtását és az azzal összefüggő költségvetési folyamatokat is nyomon követő, folyamatos monitoring tevékenységet végzünk, különös tekintettel az államadósság alakulására ható tényezőkre, valamint figyelemmel kísérjük a 2015. év azon folyamatait, amelyek a költségvetési évet követő három év tervezett előirányzatai keretszámaira hatást gyakorolnak az ÁSZ törvény 5. § (13) bekezdésében foglalt kötelezettség teljesítésének érdekében.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével véleményezi a költségvetési törvényjavaslatot rámutatva annak kockázataira. Ezáltal támogatja, az országgyűlési képviselőket a jogszabályi követelményeknek megfelelő költségvetési törvény elfogadásában.

Az ÁSZ több időszakban, eltérő célú elemzések elkészítésével járul hozzá a Költségvetési Tanács éves munkájához.

A folyamatos monitoring tevékenység eredményeképpen az ÁSZ elemzéseket is készíti, amely a Költségvetési Tanács munkáját is támogatja. A 2015. I. félévi költségvetési folyamatok alakulásáról, a 2016. évi költségvetési törvényjavaslat tervezetének véleményezéséhez készített elemzések hozzájárulnak az KT megalapozott állásfoglalásának kialakításához, a törvényalkotói munka támogatásához.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megítélése, hogy az állam tulajdonosi jogait gyakorló szervezetek intézkedései, kontrollkörnyezete, valamint ellenőrzési és kontroll rendszerei biztosították-e a tulajdonosi joggyakorlási feladatok szabályszerű ellátását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (4) bekezdése az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással, a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 14. § (1) bekezdése a Nemzeti Földalap feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek évenkénti ellenőrzését írja elő az Állami Számvevőszék részére.

Ellenőrzésünkkel véleményt formálunk arról, hogy a Magyar Állam tulajdonosi joggyakorlásában érintett szervezetek működése és az állami vagyonnal való gazdálkodása összhangban volt-e az állami vagyonra vonatkozó jogszabályok rendelkezéseivel.

Témasorszám: 41

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

41/1 A FIDESZ- Magyar Polgári Szövetség 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

41/2 A Kereszténydemokrata Néppárt 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

41/3 Jólét és Szabadság Demokrata Közösség 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a közzétett éves beszámolók a törvényi előírásoknak megfeleltek-e, a könyvvizetés és gazdálkodás során betartották-e a vonatkozó jogszabályi és belső előírásokat; a Párt a működéséhez szabályszerűen igénybe vehető forrásokat használt-e fel; az előző ÁSZ ellenőrzés során tett felhívásokat végrehajtotta-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (11) bekezdés a) pontja, valamint a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény 10. § (1) bekezdése alapján a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult. Törvényi előírása alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártoknak a gazdálkodását, amelyek rendszeres költségvetési támogatásban részesültek.

A gazdálkodás szabályszerűségének, a felhasznált közpénzek nagyságának bemutatásával a társadalom objektív képet alkothat a pártok működéséről. Az ellenőrzés megállapításai elősegíthetik, hogy a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. A gazdálkodás megfelelőségének bemutatásával az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá a „jó kormányzás” megvalósításához. Az ellenőrzés rámutat a pártok gazdálkodásával, valamint az állami költségvetésből származó források felhasználásával kapcsolatos jó gyakorlatokra és szabálytalanságokra. A hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik a törvényi rendelkezések megsértésének szankcionálását. Ugyancsak az ellenőrzés hozadékát képezi az előző ÁSZ ellenőrzés felhívásai hasznosulásának értékelése.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

42/1 Szövetség a Polgári Magyarországért Alapítvány 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

42/2 A Barankovics István Alapítvány 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

42/3 Az Antal József Alapítvány 2012-2013. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az alapítványok 2012-2013. években törvényesen gazdálkodtak-e, amelynek keretében ellenőrizzük, az alapítvány gazdálkodásának törvényességét; az éves számviteli beszámolók és éves jelentések jogszabályi előírásoknak való megfelelését; az alapítvány könyvvezetésében a Számv. tv., a pártalapítványok könyvvezetésére vonatkozó egyéb jogszabályi rendelkezések, valamint belső előírások betartását; az előző ÁSZ ellenőrzés javaslatai alapján készített intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványokról szóló 2003. évi XLVII. törvény alapján az alapítványok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak az alapítványoknak a gazdálkodását, amelyek e törvény szerint költségvetési támogatásban részesültek.

Az ellenőrzés a gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom objektív képet alkothasson a pártalapítványok működéséről. Az ellenőrzés eredménye elősegítheti, hogy a jelentésben foglalt megállapítások, következtések és javaslatok alapján a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártalapítványok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába, ezzel is hozzájárulva a jó kormányzáshoz. Az ellenőrzött szervezetek szintjén a hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik a pártalapítványok szabályszerű gazdálkodását. A gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá az ÁSZ stratégiai céljainak megvalósításához.

Témasorszám: 43

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

2014. évi választásokra fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése

43/1 Az országgyűlési képviselők 2014. évi választására fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése

43/2 Az Európai Parlament tagjainak 2014. évi választására fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése

43/3 A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2014. évi választására fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az országgyűlési képviselők, az Európai Parlament tagjai, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a helyi nemzetiségi önkormányzati képviselők 2014. évi választására fordított pénzeszközeinek tervezése, felhasználása, elszámolása és annak ellenőrzése szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés a választások előkészítése és lebonyolítása során igénybe vett pénzeszközök szabályszerű felhasználására fókuszál. Az ellenőrzés eredményeként véleményt formálunk arról, hogy a választások előkészítésénél és lebonyolításánál a – központi költségvetésből biztosított – pénzeszközök felhasználása az ellenőrzött területeken az érintett szervezeteknél összhangban volt-e a választási eljárásra vonatkozó jogszabályi környezet rendelkezéseivel, amellyel eleget teszünk a törvényben előírt, Országgyűlés felé teendő tájékoztatási kötelezettségünknek.

Ellenőrzésünkkel átfogó képet kívánunk adni a választások előkészítése és lebonyolítása során az ellenőrzéssel érintett szervezeteknél felhasznált pénzeszközök jogszabályokban leírtaknak megfelelő tervezéséről, felhasználásáról, elszámolásáról és ellenőrzéséről. Az ellenőrzéssel rámutathatunk a választás előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközökkel kapcsolatos esetleges szabályozási problémákra, így ellenőrzésünk hozzájárulhat a választások előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközök feletti kontrollok erősítéséhez. Kapcsolódó megállapításainkkal elősegíthetjük, támogathatjuk a jogalkotói és a szabályozói munkát.

Ellenőrzésünk megalapozhatja a joggyakorlásban résztvevő szervezetek tevékenységét szabályozó törvényi előírások, belső szabályzatok, eljárási rendek felülvizsgálatát. Az esetlegesen feltárt szabályozási és kontroll hiányosságok bemutatásával ellenőrzésünk hozzájárul azok kijavításához, támogatva a jó kormányzást, valamint közvetetten a választások előkészítése és lebonyolítása során a közpénzek felhasználásával kapcsolatos közbizalom erősítését.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az időközi választásokra fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a helyi nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választására fordított pénzeszközök tervezése, felhasználása, elszámolása és annak ellenőrzése szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés az időközi választások (illetve megismételt választások) előkészítése és lebonyolítása során igénybe vett pénzeszközök szabályszerű felhasználására fókuszál. Az ellenőrzés eredményeként véleményt formálunk arról, hogy az időközi választások előkészítésénél és lebonyolításánál a központi költségvetésből biztosított pénzeszközök felhasználása az érintett szervezeteknél összhangban volt-e a választási eljárásra vonatkozó jogszabályi környezet rendelkezéseivel, amellyel eleget teszünk a törvényben előírt, Országgyűlés felé teendő tájékoztatási kötelezettségünknek.

Ellenőrzésünkkel véleményt formálunk az időközi választások előkészítése és lebonyolítása során az ellenőrzéssel érintett szervezeteknél felhasznált pénzeszközök jogszabályokban leírtaknak megfelelő tervezéséről, felhasználásáról, elszámolásáról és ellenőrzéséről. Az ellenőrzéssel rámutathatunk az időközi választás előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközökkel kapcsolatos esetleges szabályozási problémákra, így ellenőrzésünk hozzájárulhat az időközi választások előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközök feletti kontrollok erősítéséhez. Kapcsolódó megállapításainkkal elősegíthetjük, támogathatjuk a jogalkotói és a szabályozói munkát.

Ellenőrzésünk megalapozhatja a joggyakorlásban résztvevő szervezetek tevékenységét szabályozó törvényi előírások, belső szabályzatok, eljárási rendek felülvizsgálatát. Az esetlegesen feltárt szabályozási és kontroll hiányosságok bemutatásával ellenőrzésünk hozzájárul azok kijavításához, támogatva a jó kormányzást, valamint közvetetten a választások előkészítése és lebonyolítása során a közpénzek felhasználásával kapcsolatos közbizalom erősítését.

Témasorszám: 45

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

KAMPÁNYPÉNZEK ELLENŐRZÉSE

Az időközi országgyűlési képviselő-választási kampányokra fordított pénzeszközök elszámolásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az időközi országgyűlési választásokon képviselőre jutott, valamint az időközi országgyűlési választásokon képviselőre nem jutott, de más jelölt, vagy jelölő szervezet kérelmére ellenőrzött egyéni jelöltek, továbbá azok jelölő szervezetei betartották-e az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló törvény előírásait.

Ennek keretében ellenőrizni kell: Az időközi országgyűlési választásokon (ideértve azok előírt esetben történő megismétlését is) képviselőre jutott egyéni jelöltek, továbbá országgyűlési képviselőre nem jutott, kérelem alapján ellenőrzendő egyéni jelöltek, vagy a 2013. évi LXXXVII. törvény az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló törvény (továbbiakban: Kftv.) 2/A. § (1) bekezdése szerinti lemondás esetén azok jelölő szervezetei a Kftv. 1. §-ban foglaltak szerinti egymillió forint összegű, központi költségvetésből juttatott támogatást a választási kampányidőszakban, a választási kampánytevékenységgel összefüggő dologi kiadások finanszírozására fordították-e. Az időközi országgyűlési választásokon képviselőre jutott egyéni jelöltek és jelölő szervezeteik jelöltjeikkel együtt, valamint a képviselőre nem jutott, kérelem alapján ellenőrzendő egyéni jelöltek és jelölő szervezeteik betartották-e a Kftv. 7. § (1) bekezdésében meghatározott, jelöltkénti ötmillió forint összeghatárt.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: a fentiekben meghatározott előírások betartásának ellenőrzése a Kftv. 8/B. § (1) bekezdésében, valamint a 9. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az Állami Számvevőszék feladata. A Kftv. idézett rendelkezései szerint a választásra fordított állami és más pénzeszközök fentiek szerinti felhasználását az Állami Számvevőszék a választást követő egy éven belül a képviselőre jutott jelöltek és jelölő szervezeteik tekintetében hivatalból, egyéb jelöltek és jelölő szervezeteik tekintetében más jelölt, vagy jelölő szervezet indokolt kérelmére ellenőrzi.

Az ellenőrzést az a garanciális követelmény indokolja, hogy az egyéni jelöltek és jelölő szervezeteik gazdálkodásának törvényességi ellenőrzése biztosított legyen.